

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 17 – 18 maja 2015 r.
na kierunku *logistyka* prowadzonym
na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim
na Wydziale Zarządzania i Administracji Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Danuta Strahl – członek PKA

członkowie:

- prof. dr hab. Tadeusz Kufel - członek PKA
- dr hab. Wojciech Downar - ekspert PKA
- mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA
- Wiktor Kordyś- ekspert PKA – **przedstawiciel Parlamentu Studentckiego RP**

Krótką informacją o wizytacji

Wizytacja na Wydziale Zarządzania i Administracji Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach na kierunku *logistyka* odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2014/2015. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz pierwszy.

Obecna została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie raportu samooceny, a także dokumentacji przedstawionej w toku wizytacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, w tym biblioteki, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku studiów.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji

Kryterium 1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę.

1.1).

Kierunek *logistyka* jest jednym z 6 kierunków prowadzonych na Wydziale Zarządzania i Administracji Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Kształcenie na tym kierunku prowadzone jest na Wydziale od 2009 roku.

Procedura związana z utworzeniem na Wydziale Zarządzania i Administracji kierunku *logistyka* pojawiła się w roku 2008. Rada Wydziału Zarządzania i Administracji Uchwałą nr 12/2008 z dnia 18 września 2008 r. przedstawiła – zgodnie z przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz Statutu Uczelni – wniosek do Senatu Uczelni w sprawie utworzenia kierunku *logistyka*. Uchwałą nr 85/2008 z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie utworzenia kierunku studiów *logistyka* Senat utworzył studia pierwszego stopnia na ocenianym kierunku.

W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzeń Rady Wydziału oraz Senatu wraz z listami obecności w powyższej sprawie. Usytuowanie w/w kierunku na tym Wydziale było uzasadnione również posiadaniem odpowiedniej kadry dydaktycznej.

Misja i strategia Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach została zatwierdzona Uchwałą Nr 18/2012 Senatu z dnia 29 marca 2012 r. w sprawie przyjęcia misji i strategii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Załącznik do tej uchwały zawiera Misję i Strategię rozwoju Uniwersytetu Jana Kochanowskiego na lata 2012 – 2020.

Strategia Wydziału Zarządzania i Administracji została przyjęta Uchwałą Nr 100/2013 Rady Wydziału z dnia 23 maja 2013 r. w sprawie uchwalenia strategii rozwoju Wydziału Zarządzania i Administracji UJK na lata 2012 - 2016. *Zwraca się uwagę na fakt, iż w Uchwale Rady Wydziału podjęta w roku 2013 zatwierdza strategię rozwoju na lata 2012, a więc dotyczy roku który minął.* W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzeń Senatu oraz Rady Wydziału, w czasie których były zatwierdzone wspomniane wyżej dokumenty.

Misja Uniwersytetu Jana Kochanowskiego odwołuje się do pięknych słów patrona Jana Kochanowskiego i podkreśla takie wartości jak uniwersalizm, dobro wspólne. Misją Uczelni jest „prowadzenie wyspecjalizowanych badań naukowych i wszechstronnej działalności edukacyjnej –z uwzględnieniem i poszanowaniem zasad humanizmu, demokracji, tolerancji. Idea poszukiwania prawdy, stanowiąca fundament funkcjonowania społeczności akademickiej, winna się wpisać w przestrzeń wolności badan naukowych i studiów”. Rozwinięcie misji podkreśla kształcenie w duchu samodzielnego myślenia, wymiany poglądów, dbałość o wysoki poziom badań naukowych i kształcenia akademickiego, współpracę międzynarodową, kształtowanie patriotyzmu i przywiązania do uniwersalnych wartości. Wydział Zarządzania i Administracji UJK w Kielcach przyjął cele które zakładają, iż w najbliższych latach Wydział uzyskać kluczową pozycję w skali regionu jednostki kształcącej w zakresie nauk ekonomicznych, społecznych i prawno-administracyjnych, ośrodka eksperckiego oraz ośrodka naukowo badawczego o znaczeniu ponadregionalnym.

Koncepcja kształcenia na kierunku *logistyka* wpisuje się zarówno w szeroko zakrojoną paletę kształcenia Uczelni, z uwagi na obszary i możliwości prowadzenia kierunków studiów jak i określony wyraźnie obszar kształcenia, ujęty w misji Wydziału. Kierunek *logistyka* został przyporządkowany bowiem do obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinach takich jak: nauki o zarządzaniu, ekonomia, towaroznawstwo. Kierunek ma profil ogólnoakademicki, a więc nawiązuje do uniwersyteckiego modelu kształcenia. Zatem koncepcja kształcenia ściśle jest związana z misją Uczelni i celami Wydziału. Koncepcja ta również uwzględnia zasady dotyczące kształcenia w zakresie samodzielnego myślenia poprzez odpowiednie metody dydaktyczne jak np. dyskusje oraz treści ujęte w przedmiotach programu studiów, w tym np. w przedmiocie *Metodologia badań empirycznych*. Cele strategiczne wydziału w zakresie edukacji zakładają:

- Aktualizację i unowocześnienie oferty dydaktycznej
- Doskonalenie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia
- Silniejsze powiązanie procesu dydaktycznego z potrzebami interesariuszy zewnętrznych.

Przeprowadzone rozmowy podczas wizytacji z władzami Uczelni i Wydziału oraz kadrami akademicką, a także analiza przedstawionej dokumentacji pozwala stwierdzić, iż kierunek *logistyka* te cele realizuje gdyż: wewnętrzny system zapewnienia jakości funkcjonuje i pozwala na doskonalenie jakości kształcenia, program kształcenia jest aktualizowany poprzez roczne przeglądy programowe oraz wydział pogłębia współpracę z przedstawicielami rynku pracy w ramach funkcjonującej Rady Partnerów. Ważnym celem strategicznym, który wiąże się z procesem dydaktycznym jest cel ujęty w Strategii Rozwoju Wydziału jako: Zapewnienie dostępu do nowoczesnych narzędzi informatycznych dla celów naukowych i dydaktycznych. Spotkanie z kadrami, a także analiza sylabusów wskazały, iż na kierunku *logistyka* realizacja tego celu wymaga podjęcia zdecydowanych działań dla wprowadzenia specjalistycznego oprogramowania wspomagającego proces dydaktyczny.

Program kształcenia zawiera przedmioty, które wyraźnie określają tożsamość kierunku jak np. Moduł podstaw logistyki i zapewniają realizację zakładanej sylwetki absolwenta. Program

kształcenia integruje wiedzę z zakresów funkcjonowania systemów logistycznych oraz podstaw nauk o zarządzaniu, jak i ekonomii. W koncepcji kształcenia zakłada się realizację programu przez kadre o wysokich kwalifikacjach naukowych. Założenia te są realizowane. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku *logistyka*, w tym stanowiący minimum kadrowe, legitymują się znaczącym dorobkiem naukowym z zakresu logistyki, co potwierdzają ich publikacje, aktywny udział w międzynarodowych konferencjach oraz sukcesy w zdobywaniu grantów na realizację projektów badawczych współfinansowanych z funduszy UE na lata 2007 – 2013). Koncepcja kształcenia zakładając dostosowanie programu kierunku *logistyka* do potrzeb rynku pracy uwzględnia współpracę z Radą Partnerów oraz działania Biura Karier, które zawierają konsultacje programu kształcenia, organizację przedsięwzięć ukierunkowanych na podnoszenie kompetencji studentów, pomoc w odnalezieniu się na rynku pracy i merytoryczne wsparcie w czasie rozpoczynania prowadzenia działalności gospodarczej.

Koncepcja kształcenia kierunku *logistyka* zachowuje cechy różnorodności i innowacyjności. Program studiów oferuje specjalności, tworząc tym samym elastyczne podejście do programu, możliwość reagowania na potrzeby rynku pracy poprzez wprowadzania zmian w ofercie specjalności, jak i specjalizacji naukowej kadry. Program oferuje dwie specjalności: Zarządzanie logistyczne i Logistyka w przedsiębiorstwie. Jak widać jedna ze specjalności jest bardziej ogólna, uniwersalna zorientowana na problemy w skali makroekonomicznej, jak i regionalnej, a druga zorientowana jest na skale przedsiębiorstwa, co daje studentom możliwość wyboru zgodnego ze swoimi zainteresowaniami zawodowymi. W programie kształcenia można oferowane są treści innowacyjne jak np. w takich przedmiotach jak: Inżynieria systemów i analiza systemowa, Planowanie i controlling logistyczny, Działania i techniki operacyjne.

1.2).

W budowaniu koncepcji kształcenia kierunku *logistyka* biorą udział: kadra akademicka, studenci oraz interesariusze zewnętrzni a więc przedstawiciele przedsiębiorstw regionalnych którzy są członkami Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Ponadto na Wydziale powołana jest Rada Partnerów, której zadaniem jest między innymi wspieranie działań na rzecz jakości kształcenia. Podczas wizytacji przedstawiono opinie Kierunkowego Zespołu ds. Programu Kształcenia dla kierunku *logistyka* w której dokonano oceny programu kształcenia z uwagi na wymogi Krajowych Ram Kwalifikacji. Zespół zgłosił propozycje zmian przedmiotów fakultatywnych, wymiaru godzin, form zajęć. W składzie tego Zespołu są nauczyciele akademicy oraz studenci. Zewnętrzni interesariusze opracowali, w ramach projektu „Perspektywy RSI Świętokrzyskie - IV etap” współfinansowanego przez Unię Europejską (Europejski Fundusz Społeczny) opinię dotyczącą koncepcji kształcenia na kierunku *logistyka*. Program kształcenia na kierunku *Logistyka* został zaopiniowany przez trzy podmioty: Świętokrzyski Związek Pracodawców Prywatnych Lewiatan, Siniat Sp. z o.o., SaintGobain – Jacek Żelazny. Sugestie tych podmiotów dotyczyły praktyk zawodowych i wnioski te zostały w koncepcji kształcenia uwzględnione.

W raporcie samooceny wskazano, iż Interesariuszami zewnętrznymi kierunku *Logistyka* są m.in: Autocentrum S.A. Autoryzowany Dealer VW w Kielcach, Biuro Rachunkowe DELTA w Kielcach, Bank Spółdzielczy Daleszyce-Górno w Daleszycach, Pierwszy Urząd Skarbowy w Kielcach, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Departament Polityki Regionalnej, Urząd Miasta Kielce, Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach, Świętokrzyska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy - Kielce, Urząd Gminy Sitkówka - Nowiny, Przedsiębiorstwo Wielobranżowe GAMMA Sp. z oo., w Kielcach. Rozmowa z dziekanem Wydziału pozwala uznać, iż współpraca ta obejmuje między innymi: udział przedstawicieli podmiotów gospodarczych i instytucji publicznych w pracach nad opisem efektów kształcenia dla kierunku *logistyka*, udział pracodawców w warsztatach studenckich i konferencjach organizowanych w Instytucie. Na Wydziale Zarządzania i Administracji przeprowadzono w roku 2012 cykl pięciu spotkań panelowych w ramach projektu „Edukacja dla rynku pracy”,

finansowanego z Funduszy Unijnych. W spotkaniach uczestniczyli, pracownicy Wydziału Zarządzania UJK, reprezentanci rynku pracy i przedsiębiorcy oraz przedstawiciele instytucji i organizacji pozarządowych. Zasadniczym celem dyskusji było określenie oczekiwań wobec wykształcenia i przygotowania studentów do istniejącego i prognozowanego zapotrzebowania na rynku pracy co dawało podstawy do modyfikacji programowych również kierunku *logistyka*. Ponadto w celu uprządkowania kształcenia na kierunku *Logistyka* wprowadzono, w ramach projektu „Edukacja dla rynku pracy”, moduł spotkań z praktykami zawodu w wymiarze 12 godzin ćwiczeń dla każdej grupy laboratoryjnej. Zajęcia były realizowane od roku akademickiego 2011/2012 do roku akademickiego 2013/2014.

Zdaniem Zespołu Oceniającego koncepcja kształcenia kierunku *logistyka* powinna zostać uzupełniona o założenia dotyczące odpowiedniego nasycenia programu kształcenia wykorzystywaniem specjalistycznego oprogramowania komputerowego i wprowadzenie odpowiednich narzędzi informatycznych jak np. oprogramowania do zarządzania magazynem, projektowania procesów logistycznych, giełd transportowych.

Studenci kierunku *logistyka* Wydziału Zarządzania i Administracji Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach (zwanym dalej WZiA UJK) uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia swojego kierunku poprzez udział w posiedzeniach Rady Wydziału. Liczba studentów w Radzie Wydziału nie jest zgodna z art. 67 ust.4 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o Szkolnictwie Wyższym i nie wynosi wymaganego poziom 20% składu organu. W skład 51 osobowej Rady Wydziału wchodzi 10 studentów, co stanowi 19,61% składu. Rada Wydziału stanowi podstawową jednostkę organizacyjną w rozumieniu art. 60 ust. 1 ustawy. Wobec powyższego rekomendowane jest zwiększenie składu Rady Wydziału o 1 reprezentanta studentów.

Przedstawiciele samorządu studenckiego uczestniczą także w pracach wydziałowego systemu ds. zapewniania jakości kształcenia. Studenci uczestniczą w posiedzeniach Wydziałowego Zespołu ds. jakości kształcenia oraz Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, gdzie podejmowane są kwestie dotyczące rozwoju kultury jakości kształcenia. W ramach wskazanych struktur studenci opiniują plany i programy kształcenia kierunków.

Studenci zrzeszeni w samorządzie studenckim podczas spotkania z ZO PKA zapewnili, że bieżąca współpraca z władzami Wydziału i Uczelni jest bardzo dobra i oprócz uczestnictwa w formalnych organach oraz komisjach, studenci mają bieżący kontakt z Władzami. Jak wskazali przedstawiciele samorządu studenckiego, bieżące kontakty z Władzami pozwalają im na wypowiedanie się w kwestiach dotyczących kształtowania się koncepcji kierunku. Między innymi poprzez nieformalne konsultacje studenci uczestniczą w procesie planowania zmian mających nastąpić w programach kształcenia.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego - ocena: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1.1) Koncepcja kształcenia kierunku logistyka realizuje cele strategiczne Wydziału i wpisuje się w misję uczelni uwzględniając wartości akademickie.

1.2) W budowaniu koncepcji kształcenia i jej modyfikacji biorą udział nauczyciele akademicy, studenci oraz przedstawiciele przedsiębiorstw sektora logistycznego. Studenci uczestniczą w określaniu koncepcji kształcenia poprzez udział w posiedzeniach Rady Wydziału. Współpracują z Władzami także poprzez udział w strukturach wydziałowego systemu zapewniania jakości kształcenia, a także są na bieżąco konsultowani w kwestiach dotyczących rozwoju programu kształcenia. W skład Rady Wydziału nie wchodzi wymagana przepisami ustawowym liczba studentów.

Kryterium 2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

2.1)

Efekty kształcenia dla kierunku *logistyka* Senat określił w drodze uchwały (Uchwała Nr 67 /2012 Senatu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 31 maja 2012 roku w sprawie określenia efektów kształcenia dla kierunku *logistyka* na poziomie pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim). W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzenia Senatu, w czasie którego był zatwierdzony wymieniony wyżej dokument.

Kształcenie prowadzone jest na studiach pierwszego stopnia licencyjnych o profilu ogólnoakademickim, w obu formach: stacjonarnej i niestacjonarnej, z czego pod względem liczby studentów dominują studia stacjonarne (73%). Efekty kształcenia dla kierunku *logistyka* wyodrębnione zostały z obszaru nauk społecznych. Obszar kształcenia w zakresie nauk społecznych obejmuje dziedzinę: nauki ekonomiczne w dyscyplinach ekonomia, nauki o zarządzaniu oraz towaroznawstwo. W opisie kierunkowych efektów kształcenia wykorzystano wszystkie efekty obszarowe, w części dotyczącej profilu ogólnoakademickiego. Dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych obowiązuje ten sam opis efektów kształcenia.

W ofercie kształcenia na kierunku *logistyka* znajdują się dwie specjalności „*Logistyka w przedsiębiorstwie*” oraz „*Zarządzanie w logistyce*”.

Zarówno efekty kierunkowe, jak i opis poszczególnych specjalności jest w pełni zgodny z koncepcją kształcenia na kierunku *logistyka*. Wydział na kierunku *logistyka* zakłada wykształcenie absolwentów, którzy będą zdolni do pracy na wszelkich stanowiskach odpowiedzialnych za zarządzanie procesami logistycznymi. Prowadzone specjalności w ramach kierunku studiów *logistyka* odpowiadają potrzebom pracodawców i wymogom rynku pracy.

Przyjęty sposób opisu efektów kształcenia, zakłada sformułowanie efektów na dwóch poziomach: kierunku (efekty kierunkowe) oraz przedmiotów (efekty przedmiotowe). Dla kierunku *logistyka* zostało sformułowanych 61 efektów (W-23, U-29, KS-9). Efekty kierunkowe stanowią prawidłowe uszczegółowienie efektów obszarowych. Niemal każdy efekt kierunkowy zawiera merytoryczne treści związane z logistyką, odpowiednio nawiązując do dyscyplin, do których przypisane są efekty kształcenia. Opis kierunku za pomocą efektów jest spójny, konkretny, odzwierciedlający przyjęte założenia koncepcji kształcenia.

Jednak w przypadku pojedynczych efektów należałoby rozważyć celowość ich ujmowania w opisie kierunku *logistyka*. Dotyczy to efektów, które odnoszą się do wiedzy i umiejętności w zakresie szeroko pojętej kultury fizycznej (efekty: LOG1A_W22, LOG1A_U28 oraz LOG1A_U29). Zagadnienia ujęte w tych efektach odbiegają od istoty opisu kierunku *logistyka*.

Dla każdego przedmiotu przewidzianego w programie studiów zostały opracowane cele i efekty przedmiotowe ujęte w kartach przedmiotów (sylabusach). W sylabusach na ogół są sformułowane po trzy efekty z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Efekty przedmiotowe są sformułowane prawidłowo. Odnoszą się one bezpośrednio do specyfiki przedmiotu, stanowią uszczegółowienie efektów obszarowych (w sylabusie wskazany jest związek efektu przedmiotowego z efektem kierunkowym i obszarowym).

Sporadycznie w sposobie sformułowania efektów przedmiotowych występują jednak pewne nieścisłości. Np. dla przedmiotu „Zarządzanie w regionie” niektóre z efektów z zakresu wiedzy są sformułowane następująco: „Charakteryzuje zachowania organizacyjne” oraz bardzo ogólny efekt „Identyfikuje zasadnicze kategorie ekonomiczne i finansowe”. Jest to efektem przeniesienia efektów kierunkowych na poziom efektów konkretnego przedmiotu. O ile w przypadku niektórych przedmiotów efekt kierunkowy odpowiada istocie danego przedmiotu i nawiązuje do jego specyfiki, to w ww. przypadku takiej spójności nie ma. Dlatego też sylabusy powinny zostać przeanalizowane pod tym kątem.

Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA ocenili założone efekty kształcenia dla poszczególnych przedmiotów oraz specjalności i całego kierunku pozytywnie, wyrażając opinię, że

założone efekty uda im się uzyskać w toku studiów i będą one cenne dla ich obecnych lub potencjalnych pracodawców.

Zdaniem studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA założone dla ich kierunku efekty kształcenia są spójne z efektami założonymi dla poszczególnych przedmiotów. Według studentów założone efekty kształcenia odzwierciedlają oczekiwania lokalnego rynku pracy i z uzyskanymi kwalifikacjami studenci będą w stanie uzyskać pracę na stanowisku związanym z kierunkiem *logistyka*.

Zależności pomiędzy efektami kierunkowymi i przedmiotowymi zostały w programie kształcenia przedstawione w sylabusach poszczególnych przedmiotów oraz w macierzach efektów kształcenia. Przedstawione zależności pomiędzy efektami kierunkowymi a przedmiotowymi pozwalają stwierdzić, że każdy student, niezależnie od specjalności zrealizuje wszystkie efekty kierunkowe.

Niektóre z efektów kierunkowych realizowane są nawet przez kilkadziesiąt przedmiotów, a średnio na kilkunastu przedmiotach. W macierzy nie występuje sytuacja, gdy efekt kierunkowy nie jest zrealizowany, bądź są przedmioty, które nie realizują żadnego efektu kierunkowego. Należałoby natomiast rozważyć celowość formułowania efektu kierunkowego, który jest realizowany tylko na jednym lub dwóch przedmiotach. Do tych efektów należą m.in.: LOG1A_W16, LOG1A_W17, LOG1A_U05, LOG1A_U15. Efekty te odnoszą się do zagadnień, na ogół bardzo istotnych, jednak bezpośrednio nie związanych z charakterystyką kierunku *logistyka*. Powoduje to, że opis ocenianego kierunku za pomocą efektów jest nieco rozproszony.

Obowiązujący obecnie program studiów na kierunku *logistyka* przewiduje obowiązkową praktykę w wymiarze 160 h. Cele oraz efekty kształcenia dla praktyki zostały określone i zapisane w karcie przedmiotu. Dla praktyki sformułowano łącznie 9 efektów (po trzy z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych). Efekty te zostały sformułowane jednak bardzo ogólnie – w opisie tych efektów nie ma żadnych odniesień do kierunku *logistyka*. Efekty te nawiązują do ogólnej wiedzy i umiejętności, które można nabyć w przedsiębiorstwie (raczej związanych z samym zarządzaniem przedsiębiorstwem) (np. w zakresie umiejętności: umie wykonywać czynności administracyjne, umie wykonywać czynności zarządcze oraz umie opracować zadania dla pracowników).

Opracowany przez Wydział system efektów kształcenia na poziomie kierunku oraz poszczególnych przedmiotów pozwala na stwierdzenie, że realizacja efektów przedmiotowych zapewnia osiągnięcie efektów kierunkowych, zgodnie z zależnościami zaznaczonymi w opisach przedmiotów oraz macierzy efektów kształcenia.

Zdaniem studentów w toku studiów są oni w stanie osiągnąć założone kierunkowe i przedmiotowe efekty kształcenia przy przewidywanym punkcie ECTS nakładzie i czasie pracy, Także efekty praktyk zawodowych i możliwość ich realizacji została przez studentów oceniona pozytywnie.

Wydział prowadzi otwartą politykę informacyjną w zakresie publikacji efektów kształcenia. Założenia polityki informacyjnej, sposoby i zakres udostępnianej informacji są przedmiotem procedury przewidzianej w WSZJK (procedura U/7). Na stronie internetowej ogólnodostępne są „Pakiety informacyjne ECTS” dla poszczególnych kierunków studiów, które zawierają szereg informacji o kierunku, w tym siatkę efektów kształcenia, obejmującą kierunkowe efekty kształcenia. W pakiecie znajdują się również sylabusy, które zawierają opis efektów przedmiotowych. Ponadto na stronie Biuletynu Informacji Publicznej dostępne są akty prawa wewnętrznego, w tym uchwała Senatu określająca efekty kształcenia. Treści tych aktów dostępne są po zalogowaniu.

Sposób publikacji założonych efektów kształcenia można uznać za bardzo dobry. Opis kierunku *logistyka*, jak również informacja o efektach kształcenia, zarówno kierunkowych, jak i przedmiotowych jest pełna i ogólnodostępna, w tym częściowo również nie tylko dla studentów i pracowników.

Opis założonych efektów kształcenia został zamieszczony w kartach przedmiotów (sylabusach) dostępnych w wewnętrznym systemie informatycznym Uczelni (Wirtualna Uczelnia). Opis ten jest czytelny i przejrzysty. Studenci są informowani o tym, że karty przedmiotów znajdują

się w systemie. Dodatkowo, często w ramach zajęć organizacyjnych otrzymują oni wyciągi z kart przedmiotów, które zawierają najistotniejsze informacje. Nauczyciele akademicy wskazują na elementy opisu założonych efektów kształcenia, także w toku realizacji zajęć.

2.2).

Sposób sformułowania kierunkowych efektów kształcenia należy uznać za bardzo dobry. Efekty te są sformułowane w sposób zwięzły, na ogół w postaci jednego krótkiego zdania, przez co są zrozumiałe i komunikatywne. Opis tych efektów odnosi się do wszystkich dyscyplin wskazanych dla kierunku *logistyka*.

Jednak w pojedynczych przypadkach można zauważyć, że efekty przedmiotowe są sformułowane w sposób zbyt ogólny, nie nawiązujący bezpośrednio do specyfiki przedmiotu. Na przykład w opisie przedmiotu „Zarządzanie w regionie” jako efekty przedmiotowe ujęte są efekty kierunkowe, co nie wskazuje jaką wiedzę i umiejętności związane z przedmiotem powinien nabyć student kończący ten przedmiot.

Efekty kształcenia zamieszczone w kartach przedmiotów (sylabusach), zdaniem studentów zostały sformułowane w sposób czytelny i przejrzysty, czego potwierdzeniem była wiedza studentów na temat tego pojęcia zaprezentowana przez nich podczas spotkania z ZO PKA. Studenci wskazali, że treść kart przedmiotów pokrywa się z realizowanym programem kształcenia. Wykorzystywane metody kształcenia, formy zaliczenia, a także wymagana literatura jest zgodna z elementami wskazanymi w kartach przedmiotu i prezentowanymi podczas pierwszych zajęć organizacyjnych.

2.3)

Dokumentacja toku studiów związana z potwierdzeniem uzyskania przez studenta zakładanych efektów kształcenia i kwalifikacji, tj. protokoły egzaminacyjne, karty okresowych osiągnięć studenta prowadzona jest prawidłowo. Dyplomy i suplementy zawierają pewne uchybienia.

W dyplomach wypełnione zostały niewłaściwie pozycje „w obszarze” oraz „o profilu”, bowiem w roku akademickim 2013/2014 studenci kończyli studia na kierunku i specjalności (bez określania obszaru i profilu kształcenia) zgodnie ze standardami kształcenia określonymi w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz. U. Nr 164, poz. 1166, z późn. zm.). Wymienione pozycje powinny być wypełniane dopiero dla cyklu kończącego program studiów zgodny z wymaganiami Krajowych Ram Kwalifikacji.

Dokumentacja dotycząca przechowywania efektów kształcenia

Na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach obowiązują zapisy Instrukcji kancelaryjnej zatwierdzone na mocy Zarządzenia Nr 49/2002 Rektora z dnia 4 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji kancelaryjnej oraz wykazu akt. Celem tych dokumentów jest ustalenie zasad postępowania, mających zapewnić sprawne i szybkie wykonywane czynności kancelaryjnych. Instrukcje te określają zasady przechowywania i postępowania z aktami w toku bieżącej pracy w komórkach organizacyjnych. Po upływie okresu przechowywania, tj. 2 lat od końca roku kalendarzowego w którym sprawa została zakończona, akta przekazywane są do archiwum uczelnianego na podstawie spisu zdawczo-odbiorczego.

Natomiast procedury dotyczące archiwizacji dokumentacji związanej z realizacją zajęć dydaktycznych i gromadzeniem dokumentacji potwierdzającej uzyskanie zakładanych efektów kształcenia zostały określone przez Wydziałową Komisję Jakości Kształcenia w dniu 14 stycznia 2014 r. w ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, zgodnie z którym dokumentacja dotycząca przeprowadzonego zaliczenia lub egzaminu jest przechowywana przez cały cykl kształcenia.

Uczelnia oraz Wydział opracowały zasady systemu oceniania efektów kształcenia. Ogólne zasady oceniania zawarte są w Regulaminie studiów w częściach IV oraz VII, w których opisane są ogólne zasady zaliczania przedmiotów, przeprowadzania egzaminów oraz weryfikacji efektów kształcenia w procesie dyplomowania. Regulamin studiów określa również sposoby postępowania w przypadku, gdy student nie osiągnie założonych efektów kształcenia (zasady warunkowego wpisu na następny semestr, warunki dopuszczenia do egzaminu komisyjnego, itp.).

Szczegółowe zasady weryfikacji efektów kształcenia zawarte są w kartach przedmiotów w części „Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia dla każdej formy zajęć”. Dla każdego przedmiotu określone są ogólne wymogi jakie należy osiągnąć, aby otrzymać konkretną ocenę. Ponadto Wydział w sylabusach określił, jakie metody oceny efektów kształcenia stosowane są na każdej ze stosowanych form zajęć (egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, kolokwium, zadania domowe, referat, sprawozdania, dyskusje i inne). Różnorodność form weryfikacji efektów kształcenia pozwala na stwierdzenie, że system weryfikacji obejmuje wszystkie kategorie efektów kształcenia (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne).

Sposoby i warunki weryfikacji efektów kształcenia są również sformułowane dla praktyk zawodowych (reguluje to m.in. Regulamin studiów, Regulamin praktyk, sylabus dla praktyki zawodowej oraz przewidziana w WSZJK procedura U/12 („Procedura odbywania i dokumentowania praktyk studenckich”).

System weryfikacji efektów kształcenia w oparciu o informację zawartą w ww. dokumentach, szczególnie w sylabusach jest prosty i zrozumiały.

Informacja dotycząca weryfikacji efektów kształcenia jest ogólnodostępna, m.in. poprzez akty prawa wewnętrznego dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w sylabusach opublikowanych na stronie internetowej.

W oparciu o analizę istniejącego opisu zasad systemu oceniania oraz opisy zawarte w sylabusach przedmiotów można stwierdzić, że Wydział ma stworzony przejrzysty system oceniania efektów kształcenia, istnieje możliwość weryfikacji zakładanych efektów przedmiotowych, a tym samym powiązanych z nimi efektów kierunkowych.

weryfikacji etapowej nabytych przez studentów: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Zasady i formy weryfikacji zostały zawarte w kartach przedmiotów dostępnych dla wszystkich studentów, poprzez platformę informatyczną Wirtualna Uczelnia. Studenci są o nich także informowani w ramach zajęć organizacyjnych. Najczęstsze formy weryfikacji to testy, prace opisowe oraz projektowe, zawierające elementy pracy w grupie.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA odnieśli się pozytywnie do stosowanego systemu oceny efektów kształcenia.

Na podstawie przedstawionych przez Władze Wydziału kart przedmiotów (sylabusów), a także na podstawie opinii studentów należy stwierdzić, iż przyjęty system oceny efektów kształcenia obejmuje zarówno wiedzę, umiejętności jak i kompetencje społeczne.

Przyjęte formy weryfikacji to przede wszystkim testy, formy opisowe oraz prace projektowe. Studenci wskazali także na przykłady zaliczeń ustnych. W zakresie weryfikacji umiejętności i kompetencji społecznych studenci wskazali, że podczas zajęć ćwiczeniowych oraz wykładowych są pobudzani do dyskusji i wymiany poglądów, co także kształtuje ich kompetencje społeczne. Umiejętności studentów są weryfikowane w czasie realizacji obowiązkowych praktyk zawodowych, które są zaliczane na podstawie oceny wystawianej przez praktykodawcę.

Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili stosowane formy weryfikacji uzyskiwanych efektów kształcenia.

Pomiar i ocena efektów kształcenia dokonywana jest poprzez realizację zakładanego programu studiów, w tym procesie dyplomowania. W programie kształcenia, w opisach poszczególnych przedmiotów określone są metody weryfikacji każdego z efektów, a w dalszej części sylabusa zdefiniowana jest część „Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia dla każdej formy zajęć”. Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia z punktu widzenia wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych został przeanalizowany również na etapie procesu dyplomowania.

Zasady przeprowadzania procesu dyplomowania są dobrze opisane w dokumentach formalnych. Ogólne zasady dyplomowania zawarte są w Regulaminie studiów w części VII „Praca dyplomowa”. Ponadto na Wydziale obowiązuje Uchwała Rady Wydziału ZiA z dnia 20 marca 2014 r. w sprawie określenia ramowych wymagań w zakresie struktury prac dyplomowych powstających na WZiA. Uchwała ta reguluje wymagania merytoryczne oraz redakcyjne. Wymagania te są określony w sposób syntetyczny, ale pełny. Ponadto w ramach WSZJK przewidziana jest „Procedura procesu dyplomowania” (U/11), która określa m.in. takie zagadnienia jak zadania poszczególnych podmiotów (osób) w procesie dyplomowania, zasady konstruowania i zatwierdzania tematów prac dyplomowych, zasady przygotowania pracy dyplomowej, itp. Zagadnienia związane z procedurą przeprowadzenia egzaminu dyplomowego określone są w rozdziale VIII Regulaminu studiów (Egzamin dyplomowy).

Powyższe dokumenty w sposób pełny regulują m.in. merytoryczne i redakcyjne wymogi stawiane pracom dyplomowym. W szczególności określone są zasady zgłaszania przez pracowników seminariów i ich wyboru przez studentów, zasady oceny prac, warunki dopuszczenia pracy do egzaminu dyplomowego, w tym ocena stopnia samodzielności pracy w oparciu o współczynniki podobieństwa programu antyplagiatowego.

W procesie dyplomowania przeanalizowano tematykę prac dyplomowych. Przeanalizowano łącznie 142 prace licencjackie (obronione w r.a. 2013/2014), z czego 114 studentów studiów stacjonarnych i 28 studiów niestacjonarnych. Przeanalizowano również tematy prac licencjackich bieżących grup seminaryjnych. Tematyka prac ściśle odpowiada zagadnieniom logistycznym, związanym z kierunkowymi efektami kształcenia.

Obsada seminariów nie budzi istotnych zastrzeżeń, jak na studia licencjackie: na studiach stacjonarnych spośród 9 promotorów dwie osoby to samodzielni pracownicy nauki. Na studiach niestacjonarnych jest dwóch promotorów, obie osoby ze stopniem naukowym doktora.

Na ogół nie jest zachowana zasada, że jedna z osób (promotor/recenzent) jest samodzielnym pracownikiem nauki. Szczególnie dotyczy to studiów niestacjonarnych. Na studiach stacjonarnych zasada ta jest stosowana częściej. Biorąc pod uwagę, że jest to profil ogólnoakademicki oraz fakt, że jest to kształcenie uniwersyteckie należałoby rozważyć zwiększenie liczby samodzielnych pracowników nauki w procesie dyplomowania.

W przytoczonych uprzednio dokumentach regulujących proces dyplomowania znajdują się również zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego. Na egzaminie licencjackim na kierunku *logistyka* student odpowiada na trzy pytania – dwa pytania obejmują wiedzę ogólną oraz jedno pytanie zakres pracy, zadawane przez komisję egzaminu dyplomowego. Zakres wiedzy ogólnej obejmuje listę 40 pytań, które dotyczą ekonomii, nauk o zarządzaniu, logistyki oraz pojedyncze pytania z finansów oraz towaroznawstwa). Pytania są dobrze tematycznie powiązane z wiedzą określoną w kierunkowych efektach kształcenia, również z uwzględnieniem dyscyplin wskazanych w opisie kierunku.

Proces dyplomowania stosowany na Wydziale, odnosząc się do tematyki prac dyplomowych, zasad przeprowadzania egzaminu dyplomowego oraz obsady seminarium należy ocenić pozytywnie.

Prawidłowości pomiaru efektów kształcenia dokonany został również poprzez analizę struktury wystawianych ocen. Analiza struktury ocen z ostatniej sesji egzaminacyjnej (sesja zimowa 2014/2015) dla kierunku *logistyka* nie wskazuje na żadne tendencje do zawyżania ani zaniżania ocen. Struktura wystawianych ocen na studiach stacjonarnych jest następująca: największy odsetek stanowią oceny dostateczne (30,3%), następnie oceny dobre (22,2%), bardzo dobre (18,6%), dostateczne plus (13,1%), dobre plus (10,7%) oraz niedostateczne (5,1%). Struktura ocen z sesji na kierunku *logistyka* nie wskazuje na żadne zjawiska nieprawidłowe. Świadczy o utrzymaniu pewnego standardu oceniania oraz umiarkowania w wystawianiu ocen najlepszych.

W ocenach z egzaminu dyplomowego dominują oceny dobre (54,2%), dobre plus (22,1%), bardzo dobre (15,3%) oraz oceny dostateczne plus (8,4%). Oceny z egzaminu są wysokie, ale można to uzasadnić tym, że na egzaminie dyplomowym student odpowiada albo na pytania, które są wcześniej opublikowane, albo na pytanie z pracy.

Przyjęty w ramach kierunku *logistyka* system oceny efektów kształcenia umożliwia zmierzenie i ocenę efektów kształcenia zarówno w ramach sesji egzaminacyjnej, jak i w czasie semestru poprzez regularnie pojawiające się formy weryfikacji cząstkowej. Studenci wskazali, iż w ramach każdego z przedmiotów kierunkowych, podczas zajęć ćwiczeniowych stosowane są formy weryfikacji cząstkowej.

Proces dyplomowania obejmuje seminaria oraz egzamin dyplomowy. SeminaRIA opierają się przede wszystkim na wyborze tematyki pracy, a następnie bieżącej konsultacji poszczególnych fragmentów przygotowywanych prac dyplomowych.

Ogólne zasady dotyczące standaryzacji wymagań oraz zasad oceniania zostały określone w regulaminie studiów (Rozdział IV „Zaliczenie semestru lub roku studiów”), w szczególności takie zagadnienia jak: warunki zaliczenia, stosowaną skalę ocen, zasady liczenia średniej ze studiów, zasady przeprowadzania zaliczeń i egzaminów, itd. Szczegółowa informacja dotycząca standaryzacji wymagań zawarta jest w karcie przedmiotu, w której wydzielona jest część „Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia dla każdej formy zajęć”. W ujęciu tabelarycznym przedstawiono, jakie wymagania powinny być spełnione, aby móc zaliczyć konkretny efekt przedmiotowy na określoną ocenę. Takie ujęcie kryteriów oceny w kartach przedmiotów, pozwala na pełną standaryzację wymagań, a jednocześnie stanowi informację dla studentów o stawianych przed nim wymaganiach, obiektywizując w ten sposób zasady wystawiania ocen.

Formuła liczenia średniej przewidziana jest w Regulaminie studiów. Formuła ta zakłada 50% średniej ze studiów, 25% oceny z pracy dyplomowej oraz 25% oceny z egzaminu dyplomowego. Taką formułę należy uznać za prawidłową, jednak powodującą nieco zawyżanie oceny końcowej na dyplomie.

Zapisy Regulaminu studiów, średnie oceny wystawiane w procesie kształcenia oraz stosowane w tym zakresie praktyki, pozwalają stwierdzić, że wymagania są wystandaryzowane, a ocena jest zobiektywizowana.

Przyjęte przez prowadzących wymagania w ramach poszczególnych przedmiotów są zdaniem studentów odpowiednie. Nie wskazali oni na przykłady przedmiotów, których zaliczenie byłoby bardzo trudne i wymagające nadmiernej pracy własnej studenta. Nie wskazano na przykłady wykorzystywania warunkowego powtarzania przedmiotu, co sugeruje, że wymagania są dostosowane do wiedzy osiągananej przez studentów w toku kształcenia. W czasie spotkania z ZO PKA studenci wskazali na wyrównany poziom trudności poszczególnych przedmiotów, z uwzględnieniem założonej punktacji ECTS.

W roku akademickim 2013/2014 średni odsiew studentów na kierunku *logistyka* był na umiarkowanym poziomie (średnio 15,6%) i był zróżnicowany w zależności od formy studiów. Na studiach stacjonarnych średni odsiew wynosił 13,5%, z czego najwyższy był na pierwszym roku (24,6%), a najniższy na drugim roku (4,8%). Na studiach niestacjonarnych średni odsiew wynosił 21,2%, z czego najwyższy był na pierwszym roku (34,8%), a najniższy na drugim (8,9%). Przyczyny odsiewu w roku akademickim 2013/2014 to przede wszystkim niezaliczenie semestru, nieprzystąpienie do sesji egzaminacyjnej, rezygnację ze studiów, niepodjęcie studiów oraz wypowiedzenie umowy i niepłacenie czesnego.

Zarówno poziom odsiewu jak i relacje między formami studiów i poszczególnymi latami pokazują standardowe tendencje (wyższy odsiew na studiach niestacjonarnych, najniższy na drugim roku, itp.), które należy monitorować, jednak nie wskazują one na zjawiska nieprawidłowe, a wręcz przeciwnie można sądzić, że Wydział zapewnia określony poziom wymagań, nie starając się utrzymać każdego studenta za wszelką cenę, szczególnie w zakresie studiów niestacjonarnych.

Wśród podstawowych przyczyn odsiewu studentów na kierunku *logistyka* wskazano na: niezaliczenie semestru, nieprzystąpienie do sesji, rezygnację ze studiów, niepodjęcie studiów, wypowiedzenie umowy i niepłacenie czesnego.

Najwyższa skala odsiewu występuje w ramach pierwszego roku studiów, najniższa – w ramach roku drugiego. Zdaniem studentów skala odsiewu nie jest wysoka i w dużej mierze dotyczy studentów, którzy mimo zapisania na studia – nigdy ich nie podjęli.

Informacje na temat stosowanego systemu oceny zawarte są przede wszystkim w Regulaminie studiów oraz w sylabusach, które są dostępne na stronie internetowej oraz w systemie Wirtualny Dziekanat. Informacja o obowiązującym systemie ocen przekazywana jest na bieżąco w procesie kształcenia, począwszy od informacji dla studentów pierwszego roku (na stronie internetowej w ramach informacji podstawowej o studiach), po informowanie studentów na poszczególnych przedmiotach, przy omawianiu warunków zaliczeń i egzaminów.

Stosowany przez jednostkę system oceny efektów kształcenia (formy zaliczenia przedmiotów) został umieszczony w kartach przedmiotów dostępnych w wewnętrznym systemie informatycznym Uczelni. Stosowaną praktyką jest także wręczanie studentom wyciągu z kart przedmiotów podczas pierwszych zajęć organizacyjnych. Zasady systemu określono także w Regulaminie Studiów, który jest ogólnodostępny poprzez stronę internetową Wydziału. Tego typu forma udostępnienia informacji na temat stosowanego systemu oceny została przez studentów oceniona pozytywnie.

Na kierunku *logistyka* nie jest prowadzone kształcenie z wykorzystaniem e-learningu.

W ramach wizytowanego kierunku nie są wykorzystywane formy kształcenia na odległość. Jedyne w ramach kilku przedmiotów studentom przesyłano materiały poprzez pocztę elektroniczną. Studenci wskazali, że wdrożenie platformy informatycznej pozwalającej na zamieszczanie materiałów dydaktycznych, ułatwiłoby im pracę z tymi materiałami.

2.4)

Uczelnia od roku 2012, poprzez Akademickie Biuro Karier, prowadzi badania w zakresie monitorowania losów zawodowych absolwentów. Pierwsze badania przeprowadzone było w 2012 r. Łącznie badaniem objęto niewielką liczbę absolwentów, bo tylko 5,2%. Badania realizowane były w oparciu o kwestionariusz ankiety zamieszczony na portalu Akademickiego Biura Karier, które było koordynatorem realizowanych badań wśród pracodawców i absolwentów. W trakcie wizytacji ZO udostępniono raport z przeprowadzonego badania. Raport ten obejmuje część „Losy zawodowe absolwentów Uniwersytetu JK z rocznika 2012/2013”. Raport zawiera wiele interesujących przekrojów analitycznych, m.in.: obecny statut zawodowy absolwenta, zgodność wykonywanego zawodu z kierunkiem studiów, opinie o preferowanych przez pracodawców kwalifikacjach.

Pewnym mankamentem przeprowadzonego badania, jest brak podziału na poszczególne kierunki studiów. Przy dużej liczbie kierunków i ich różnorodności, interpretacja wyników badań w odniesieniu do kierunku studiów, może mieć duże znaczenie, także z punktu widzenia potrzeby doskonalenia programów kształcenia.

Biuro Karier przeprowadza badanie losów zawodowych absolwentów poprzez kwestionariusze ankietowe. Pierwszy z kwestionariuszy, w formie papierowej, jest kierowany do studentów po egzaminie dyplomowym. Kolejne będą wysyłane absolwentom po trzech i pięciu latach od ukończenia studiów.

Przedstawiciele samorządu studenckiego wskazali, iż mają wgląd do wyników monitoringu w ramach prac Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego - ocena: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

2.1) Wydział Zarządzania i Administracji dla kierunku *logistyka* I stopnia studiów licencjackich o profilu ogólnoakademickim, prawidłowo zadeklarował umiejscowienie kierunku w obszarze nauk społecznych w dyscyplinach: ekonomia, nauki o zarządzaniu oraz towaroznawstwo. Wskazane dyscypliny mają swoje odzwierciedlenie w opisie kierunkowych efektów kształcenia, a niemal każdy efekt zawiera odniesienia do zagadnień logistycznych. Zakładane efekty kształcenia dla kierunku *logistyka* są zgodne z wymogami KRK, oraz odpowiadają koncepcji rozwoju kierunku.

Efekty przedmiotowe są sformułowane prawidłowo, uwzględniają strukturę kwalifikacji (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne). Przedstawiony w macyry efektów kształcenia związek pomiędzy efektami przedmiotowymi i kierunkowymi pozwala stwierdzić, że realizacja efektów przedmiotowych zapewnia osiągnięcie wszystkich efektów kierunkowych.

2.2) Kierunkowe efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób zrozumiały, sprawdzalny i adekwatny do charakterystyki kierunku *logistyka* (uwzględniając przypisanie do obszarów, dziedziny i dyscyplin). Również efekty przedmiotowe sformułowane są prawidłowo. W sporadycznych przypadkach efekty przedmiotowe mają identyczne brzemienne jak efekty kierunkowe, co w konsekwencji powoduje, że w efektach przedmiotowych nie jest uwzględniona wiedza i umiejętności specyficzne dla tego przedmiotu. W ocenie studentów wizytowanego kierunku efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób, który jest dla nich zrozumiały.

2.3) Wydział stworzył przejrzysty system oceniania efektów kształcenia. Istnieje możliwość weryfikacji zakładanych efektów przedmiotowych, a tym samym powiązanych z tymi efektami, efektów kierunkowych, również w procesie dyplomowania. Proces dyplomowania przebiega prawidłowo, zarówno pod względem tematyki prac, jak i przebiegu egzaminu dyplomowego. Ze względu na fakt, że kształcenia odbywa się na profilu ogólnoakademickim, należałoby rozważyć zwiększenie udziału samodzielnych pracowników nauki w procesie dyplomowania (obsada seminarium, recenzje prac licencjackich).

Regulamin studiów, średnie oceny wystawiane z egzaminów oraz stosowane w tym zakresie praktyki, pozwalają stwierdzić, że wymagania są wystandaryzowane, a ocena jest zobiektywizowana. Struktura wystawianych ocena oraz odsiew studentów wskazuje, że utrzymywane są właściwe standardy (różnicowanie ocen, rezygnacje studentów, ze względu na brak postępów w nauce, itp.). Jednostka stosuje system weryfikacji uzyskiwanych przez studentów efektów kształcenia, który jest oparty na zrównoważonej ocenie uzyskiwanej wiedzy oraz zdobywanych umiejętności i kompetencji społecznych. Zasady systemu weryfikacji zostały określone w Regulaminie Studiów, który jest ogólnodostępny dla studentów, a także są one omawiane przez nauczycieli akademickich w ramach zajęć organizacyjnych.

2.4) Akademickie Biuro Karier opracowało rozwiązania w zakresie monitorowania losów zawodowych absolwentów. Pierwsze badania zostało przeprowadzone w 2012 r., na stosunkowo niewielkiej próbie absolwentów. Z badań sporządzany jest szczegółowy raport, zawierający wiele interesujących przekrojów analitycznych. Jednak należałoby, w miarę zwiększania liczby ankietowanych absolwentów, analizować wyniki również w przekroju poszczególnych kierunków. W ramach kierunku przeprowadzane jest badanie losów zawodowych absolwentów, którego wyniki są analizowane przez Akademickie Biuro Karier UJK, co pozwala na wprowadzanie bieżących zmian do procesu kształcenia.

Kryterium 3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

3.1)

Plany studiów i programy kształcenia były przedmiotem obrad Rady Wydziału Zarządzania i Administracji, w których uczestniczyli studenci. Wszystkie zmiany w planach studiów i programach kształcenia wynikające ze zmian w przepisach prawa (tj. np. dostosowanie planów i programów do obowiązujących przepisów, utworzenie nowych specjalności), a także doskonalenia procesu kształcenia do zmieniających się potrzeb wewnętrznych odbywają się zgodnie z przyjętą na Wydziałach procedurą, tj. przez Radę Wydziału. W posiedzeniach organów kolegialnych uczestniczyli studenci.

Uchwałą nr 34/2012 Rada Wydziału Zarządzania i Administracji w dniu 10 maja 2012 r. dostosowała programy kształcenia do przepisów znowelizowanej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym spełniające wymagania Krajowych Ram Kwalifikacji dla kierunków studiów prowadzonych na Wydziale, w tym dla kierunku *logistyka* obowiązujące studentów, którzy rozpoczęli studia od roku akademickiego 2012/2013, zaś Uchwałą nr 141/2013 z dnia 20 czerwca 2013 r. zmodyfikowane zmiany w tych programach od roku akademickiego 2013/2014, które stanowią załącznik do wymienionej uchwały.

W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzeń Rady Wydziału, w czasie których były zatwierdzone wspomniane wyżej dokumenty

Realizowany obecnie na kierunku *logistyka* program kształcenia został zatwierdzony uchwałą nr 141/2013 Rady Wydziału Zarządzania i Administracji z dnia 20 czerwca 2013 r. w sprawie zatwierdzenia programu kształcenia dla kierunku *logistyka* studia pierwszego stopnia. Program kształcenia jest dokumentem zawierającym informacje o kierunku *logistyka*, w szczególności efekty kształcenia oraz program studiów (w tym plany studiów – siatki, system punktacji ECTS i związane z tym wskaźniki, minimum kadrowe kierunku, zasoby materialne związane z prowadzeniem kształcenia na ocenianym kierunku, itp.).

Plan studiów ma strukturę modułową – podzielony jest na pięć modułów. W ich skład wchodzi moduły: ogólnouczeniowy, podstawowy /kierunkowy, dyplomowy, specjalnościowy oraz fakultatywny. Niektóre z modułów dzielą się na moduły szczegółowe (podmoduły). W niektórych przypadkach w skład modułu (podmodułu) wchodzi jeden przedmiot, w innych zaś kilka (lub kilkanaście) przedmiotów – jak dla modułu specjalnościowego. Przyjęta przez Wydział struktura planu studiów nie zakłada sformułowania efektów dla grup przedmiotów (modułów).

Struktura programu studiów jest bardzo przejrzysta, jasno jest określony podział na poszczególne części. Same moduły, jak również przedmioty wchodzące w ich skład bardzo dobrze oddają charakter kierunku (wśród podmodułów są m.in.: moduł analityczny, prawny, społeczny, systemowy, zarządzania, moduł technologii informacyjnej, językowy, itp.). Niektóre z modułów służą również nabywaniu specyficznych kompetencji, w tym również społecznych (np. moduł podstaw przedsiębiorczości czy moduł dyplomowy).

Można zatem stwierdzić, że struktura programu studiów sprzyja osiągnięciu każdego z zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzi do uzyskania zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta.

Kształcenie na kierunku *logistyka* na studiach licencjackich trwa 6 semestrów i obejmuje łącznie 2.084 godz. (lub 2.024 godz. w zależności od specjalności) na studiach stacjonarnych i 1.034 godz. na studiach niestacjonarnych. Całkowity nakład pracy studenta mierzony liczbą godzin jest taki sam na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych i wynosi 4.629 h. (lub 4.589 h w zależności od specjalności). Przyjęta w toku studiów liczba semestrów jest zgodna z wymogami ustawowymi, a godzinowy wymiar programu studiów jest w pełni wystarczający do osiągnięcia założonych dla kierunku efektów kształcenia.

Treści poszczególnych modułów są dobrze dobrane. W zakres modułu ogólnouczeniowego wchodzi m.in. takie przedmioty jak: języki obce, przedsiębiorczość, filozofia, technologia informacyjna oraz wychowanie fizyczne.

Moduł podstawowy / kierunkowy dzieli się na kilka modułów, tj.: analityczny, funkcjonowania gospodarki i organizacji, podstaw logistyki, prawny, społeczny, systemowy oraz moduł zarządzania. Taka struktura modułu oraz dobór przedmiotów wchodzących w jego skład zapewnia nabycie dobrych podstaw wiedzy i umiejętności z zakresu studiowanego kierunku (w szczególności moduł zarządzania, podstaw logistyki). W skład modułów specjalnościowych wchodzi przedmioty dobrze opisujące specyfikę każdej ze specjalności.

Liczba godzin zajęć z poszczególnych przedmiotów oraz z określonych modułów jest wystarczająca do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Treści programowe poszczególnych przedmiotów opisane są w kartach przedmiotów, w części „Cele, treści i efekty kształcenia”. Treści przedmiotów są sformułowane prawidłowo, na ogół syntetycznie, z podziałem na wykłady oraz ćwiczenia. Rozważenia wymagałoby natomiast

umiejscowienie przedmiotu „Techniki pracy umysłowej” w module specjalnościowym, tylko dla jednej specjalności. Z istoty i opisu treści przedmiotu wynika, że jest to przedmiot o charakterze ogólnouczelnianym, który byłby równie przydatny dla studentów drugiej specjalności.

W toku studiów przewidzianych jest kilka form zajęć, ujętych w dwie zbiorcze grupy: wykłady oraz ćwiczenia. Na studiach stacjonarnych wykłady stanowią 48,3% ogólnej sumy godzin zajęć, a ćwiczenia 51,7%. Taka proporcja zajęć nie budzi istotnych zastrzeżeń, szczególnie biorąc pod uwagę, że jest to profil ogólnoakademicki. Na studiach niestacjonarnych proporcja ta wynosi 46,1% wykłady oraz 53,9% ćwiczenia. Formy zajęć są na ogół dobrze dobrane do charakteru przedmiotu, jednak w niektórych przypadkach zajęcia powinny obejmować również aktywne formy prowadzenia zajęć (np. dla przedmiotu „Technologia informacyjna” przewidziano tylko formę wykładu).

Ponieważ w programie studiów nie ma wydzielonych laboratoriów (co byłoby uzasadnione dla tej specyfiki kierunku), to w sylabusach niektórych przedmiotów należałoby dokładnie opisać, z wykorzystaniem jakich narzędzi informatycznych są prowadzone dane zajęcia. Dotyczy to takich przedmiotów jak np. „Systemy informatyczne w logistyce”, „Zarządzanie projektami”, „Projektowanie procesów”). Opis taki dałby studentowi pełną informację o treściach i metodach stosowanych na przedmiocie, a jednocześnie może zwiększyć jego atrakcyjność jako przedmiotu, na którym można nabyć konkretne umiejętności praktyczne.

Analiza opisów przedmiotów pozwala na stwierdzenie, że formy prowadzenia zajęć są na ogół właściwie dobrane do celów, efektów oraz treści i specyfiki przedmiotów.

Stosowane metody dydaktyczne są opisane w sylabusie w części „Formy, sposoby i metody prowadzenia zajęć”. W opisie przedmiotów przewidziano m.in. takie metody jak: wykład klasyczny, wykład problemowy, warsztaty, analiza studiów przypadków, dyskusja, rozwiązywanie zadań w grupie, praca z materiałami źródłowymi, ćwiczenia audytoryjne. Opis tych metod jest ogólny, co w niektórych przypadkach, szczególnie metod dydaktycznych na ćwiczeniach może być informacją niewystarczającą dla studentów, np. wskazanie metody jako ćwiczenia audytoryjne – bez określenia jakimi sposobami będzie prowadzone kształcenie na przedmiocie (np. rozwiązywanie studiów przypadków, napisanie projektu, itp.).

Stosowane metody, wraz z ich opisem sylabusie są przedstawione w sposób zrozumiały i komunikatywny (z powyższym zastrzeżeniem).

Podsumowując można stwierdzić, że dobór treści kształcenia, formy prowadzenia zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne, określone są w sposób umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia dla kierunku *logistyka*.

Zdaniem studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA czas trwania kształcenia jest odpowiedni w stosunku do założonych efektów kształcenia. Studenci nie wskazali najbardziej preferowanej formy zajęć. Podkreślili oni, że często stosowane metody dydaktyczne w ramach zajęć ćwiczeniowych i wykładowych nie różnią się i polegają na aktywizacji studentów do dyskusji i wymiany poglądów. Studenci zasugerowali zwiększenie wykorzystania metod dydaktycznych opartych na pracy w grupie. Proporcję pomiędzy zajęciami ćwiczeniowymi, a wykładowymi studenci określili jako odpowiednią.

Łączna liczba punktów ECTS jaką otrzymuje student kierunku *logistyka* w toku studiów wynosi 180 (zarówno studia stacjonarne, jak i niestacjonarne).

W toku studiów student wybiera następujące przedmioty: z modułu specjalnościowego (45 pkt.), seminarium (10 pkt.) oraz przedmioty fakultatywne (8 pkt.), co daje łącznie 63 punkty ECTS. Stanowi to 35% ogólnej liczby punktów, jaką student zdobywa w toku studiów.

Łączną liczbę punktów ECTS, którą student studiów stacjonarnych musi uzyskać na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów Wydział określił na 104-107 w zależności od specjalności. Na studiach niestacjonarnych liczba ta wynosi 63-64 punkty. Wielkość ta jest ustalona prawidłowo, uwzględniająca wymiar godzin w planie studiów oraz konsultacje z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego.

Wydział określił łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach o charakterze praktycznym. Liczba ta wynosi 68-70 na studiach stacjonarnych oraz 57-59 na studiach niestacjonarnych. Liczba ta jest ustalona prawidłowo.

Właściwie jest również określona liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych. Wynosi ona 102 punkty, zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Jest to liczba punktów jaką student otrzymuje za przedmioty należące do modułu podstawowego/kierunkowego. W ramach tego modułu wyodrębnione są moduły szczegółowe oraz przedmioty. Moduły szczegółowe to m.in.: moduł analityczny, zarządzania, podstaw logistyki, prawny, funkcjonowania gospodarki i organizacji, itp. Dobór zarówno modułów szczegółowych, jak i przedmiotów w ramach modułu bardzo dobrze charakteryzuje podstawę wiedzy i umiejętności, jakie student powinien nabyć na kierunku *logistyka*.

Minimalną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach niezwiązanych z kierunkiem studiów zajęć ogólnouczelnianych, Wydział określił na 15 punktów. Moduł ten obejmuje 8 przedmiotów. Sprawą dyskusyjną jest określenie czy istnieje związek danego przedmiotu z ocenianym kierunkiem (np. „Technologia informacyjna”, „Przedsiębiorczość”), tak jak zostało to określone w §4, ust. 1, punkt 7. Rozporządzenia MNiSW z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

W programie kształcenia Wydział określił liczbę punktów jaką student uzyskuje z języka obcego – wynosi ona 9. Za zajęcia z wychowania fizycznego student otrzymuje 2 punkty ECTS.

Zgodnie z §4, ust. 5. Rozporządzenia MNiSW z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia, program studiów o profilu ogólnoakademickim powinien również obejmować moduły zajęć powiązane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z tym kierunkiem studiów, służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych. Ponieważ wymiar punktów ECTS za te moduły powinien być większy niż 50% ogólnej liczby punktów w programie studiów Wydział powinien wskazać te moduły oraz określić procentowy udział punktów ECTS, zgodnie z zapisem ww. paragrafu.

Obciążenie pracą studenta na poszczególnych przedmiotach jest określone w sylabusie. Analiza nakładu pracy studenta obejmuje wszystkie istotne jego elementy. Nakład pracy studenta jest określany w przekroju dwóch głównych obszarów: nakład realizowany przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego oraz bez udziału. W ramach każdego obszaru wydzielone są szczegółowe pozycje nakładu pracy studenta (m.in. udział w wykładach, ćwiczeniach, egzaminie, kolokwium, konsultacje, przygotowanie do wykładu, do ćwiczeń, zabranie materiałów do projektu, opracowanie prezentacji multimedialnej, itd.), z określoną konieczną liczbą godzin, które są następnie przeliczane na punkty ECTS (w przyjętej proporcji 1 punkt – 25 godzin pracy studenta).

Liczba punktów jaką student otrzymuje za poszczególne przedmioty jest ustalona prawidłowo i odpowiada ich wymiarowi godzinowemu i względnej skali trudności danego przedmiotu. Rozkład punktów ECTS pomiędzy semestrami jest równomierny i wynosi dokładnie 30. Liczba punktów z poszczególnych przedmiotów jest taka sama na studiach stacjonarnych oraz niestacjonarnych.

W ramach kierunku *logistyka* przypisano wszystkim przedmiotom punkty ECTS. Studenci zostali poinformowani o celu i zasadach funkcjonowania punktacji ECTS i określili przypisanie punktów poszczególnym przedmiotom jako odpowiednie.

W programie studiów zachowana jest kolejność realizacji poszczególnych przedmiotów. Przedmioty podstawowe oraz ogólnouczelniane zasadniczo realizowane są w pierwszych trzech semestrach. Od IV semestru rozpoczynają się przedmioty specjalnościowe. Zachowane jest logiczne następstwo poszczególnych modułów, jak również przedmiotów. Treści określone w wymaganiach wstępnych do niektórych przedmiotów w sylabusie są realizowane na przedmiotach w poprzednich semestrach.

Sekwencyjność przedmiotów została przez studentów oceniona pozytywnie. Wskazali oni na przykłady, kiedy wiedza nabywana w ramach niższych lat studiów jest wykorzystywana na

wyższych latach. W odczuciu studentów efekty ich kształcenia są rozszerzane i pogłębiane podczas wyższych lat studiów.

Praktyki zawodowe przewidziane w programie studiów dla kierunku *logistyka* mają wymiar 160 godz. (4 tygodnie). Studenci odbywają praktykę do końca IV semestru studiów. Zasady organizacji i odbywania praktyk reguluje kilka dokumentów, sformułowanych na różnych poziomach (Uczelni, Instytutu Zarządzania oraz zasady dedykowane dla kierunku *logistyka*). Ogólne zasady określa Regulamin studiów (w części „Organizacja studiów”). Dotyczą one organizacji praktyk oraz sposobu ich zaliczania. Szczegółowe zasady odbywania praktyk zawodowych określa „Regulamin praktyk” organizowanych dla studentów Instytutu Zarządzania. Ponadto określone są one w osobnym dokumencie „Zasady, program i cele praktyk na kierunku *logistyka*”. Istnieje również procedura WSZJK pt. „Odbywanie i dokumentowanie praktyk studenckich”.

Treści programowe praktyk sformułowane są bardzo ogólnie. Dotyczą one wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które w zasadzie są uniwersalne, nie są specyficzne dla kierunku *logistyka*. Np. w karcie modułu „Praktyka zawodowa” przewiduje się zdobycie takiej wiedzy jak: „zna cele praktyki studenckiej”, „zna zasady i regulaminy obowiązujące w przedsiębiorstwie” oraz „zna procedury i zadania realizowane w przedsiębiorstwie”. Np. w zakresie umiejętności: „umie wykonywać czynności administracyjne”, „umie wykonywać czynności zarządcze” oraz „umie opracować zadania dla pracowników”. Takie sformułowanie efektów w sylabusie jest bardzo ogólne, nie nawiązujące bezpośrednio do wiedzy i umiejętności logistycznych. Po odbyciu praktyki student przedkłada potwierdzone przez Zakładowego Opiekuna Praktyk zaświadczenie o odbyciu praktyki.

Istnieje również możliwość zaliczenia pracy zawodowej oraz prowadzonej działalności gospodarczej jako praktyki. Odsetek studentów stacjonarnych, którzy zaliczyli praktykę na podstawie pracy zawodowej wynosi 6%, a w przypadku studiów niestacjonarnych 52%. Lista miejsc, w których odbywają się praktyki jest obszerna. Są wśród nich przedsiębiorstwa handlowo-usługowe, transportowe, transportowo-spedycyjne, produkcyjne i instytucje publiczne. Studenci odbywają praktyki w takich miejscach jak m.in.: DHL Express Sp. z o.o., REGESTA S.A., Dyckerhoff Polska Sp. z o.o., itd.

Podsumowując, sposób organizacji, realizacji i kontroli praktyk odbywanych przez studentów nie budzi istotnych zastrzeżeń. Istnieje pełna możliwość realizacji efektów, również o charakterze praktycznym, przewidzianych w opisie modułu praktyki.

Studenci wizytowanego kierunku są zobowiązani do odbycia praktyki zawodowej, która może być zrealizowana na podstawie skierowania Wydziałowego Koordynatora ds. praktyk, własnego wyboru miejsca praktyki, oraz zaliczenia praktyki z tytułu miejsca pracy studenta. W przypadku studiów stacjonarnych około 6% studentów realizuje praktyki na podstawie własnej działalności gospodarczej lub miejsca pracy, natomiast w przypadku studentów niestacjonarnych odsetek ten wynosi ok. 52%.

Dobór miejsca praktyk jest weryfikowany przez Wydziałowego Koordynatora ds. praktyk, który na podstawie wniosku studenta zawiera porozumienie o realizacji praktyk w danej instytucji. Miejsce praktyk musi być zgodne z programem kształcenia na kierunku *logistyka*. Studenci zaliczający jako praktyki studenckie swoją pracę zawodową muszą wykazać powiązanie ich stanowiska pracy z kierunkiem studiów.

Studenci są poinformowani o zasadach aplikowania i rozliczania praktyk studenckich. Szczegółowy i przejrzysty opis zaliczania praktyk studenckich zamieszczono na stronie internetowej wydziału, co należy określić jako dobrą praktykę. Zasady praktyk są także omawiane podczas organizowanych spotkań informacyjnych.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA pozytywnie odnieśli się do stosowanego na kierunku systemu praktyk zawodowych, wskazując iż okres praktyk pozwala im na nabycie niezbędnych umiejętności i kompetencji społecznych.

Łącznie na kierunku *logistyka* w r.a. studiuje 438 studentów, z czego na studiach stacjonarnych 320 studentów, a na niestacjonarnych 118. Studenci są podzieleni na 11 grup

ćwiczeniowych na studiach stacjonarnych oraz 5 na niestacjonarnych. Daje to średnią liczbę studentów w grupie na kierunku *logistyka* 27,5, z czego grupy na studiach stacjonarnych są większe (średnia 29 osób) niż na niestacjonarnych (średnio 24 osoby). Największa grupa ćwiczeniowa liczy 34 osoby. Grupy językowe są stosunkowo duże (np. z języka angielskiego od 20 do 26 osób). Liczebność grup jest na ogół wyrównana, nie budzi zastrzeżeń i nie stanowi przeszkody w skutecznym osiągnięciu efektów kształcenia.

Zajęcia na studiach stacjonarnych odbywają się w blokach po 90 minut z dziesięciominutową przerwą pomiędzy blokami. Zasadą jest, że zajęcia obejmują jeden blok. Zajęcia odbywają się w godzinach od 8:00 do 17:50. Plan jest dobrze ułożony, w planie sporadycznie występują „okienka”. Nie są też blokowane zajęcia.

Zajęcia na studiach niestacjonarnych odbywają się w trybie sobotnio – niedzielnym. Również w niektóre piątki od godz. 16:40 odbywają się zajęcia z języka obcego. Zajęcia odbywają się w nieregularnych blokach. Na ogół są to bloki trwające 2 godz. 15 min. W planie nie stwierdzono nadmiernego blokowania zajęć.

Organizacja zajęć, biorąc pod uwagę liczebność grup oraz harmonogram zajęć, zapewnia pełną realizację efektów kształcenia przewidzianych w programie ocenianego kierunku.

Studenci pozytywnie odnieśli się do organizacji kształcenia na kierunku *logistyka*, wskazując że liczba zajęć jest duża, jednakże akceptowalna. W ocenie studentów harmonogram jest dobrze opracowywany i z odpowiednim wyprzedzeniem udostępniany studentom.

Na kierunku *logistyka* studenci mają możliwość indywidualizacji procesu kształcenia, która jest przewidziana w Regulaminie studiów, zarówno dla studentów w szczególnej sytuacji, jak również studentów wybitnie uzdolnionych. Regulamin przewiduje dwie formy indywidualizacji procesu kształcenia: indywidualną organizację studiów oraz studia według indywidualnego programu studiów. Zarówno w pierwszym, jak i drugim przypadku Regulamin formułuje dokładne warunki przyznania przez Dziekana Wydziału takiego trybu studiowania. W roku akademickim 2014/2015 w semestrze zimowym z indywidualnej organizacji studiów korzystał jeden student kierunku *logistyka*.

Wydział nie posiada osobnej oferty kształcenia dla studentów niepełnosprawnych, ale studenci niepełnosprawni mogą skorzystać z indywidualizacji procesu kształcenia na zasadach ogólnych.

Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość indywidualizacji swojego procesu kształcenia poprzez zastosowanie: Indywidualnej Organizacji Studiów oraz Indywidualnego Programu Kształcenia.

Indywidualna Organizacja Studiów (IOS) może zostać przyznana studentowi, który spełnia wskazane warunki, takie jak: samodzielne wychowywanie dziecka, aktywna działalność sportowa przynajmniej na szczeblu wojewódzkim, trudna sytuacja zdrowotna, trudna sytuacja życiowa. IOS jest przyznawany na wniosek studenta, po zasięgnięciu opinii kierownika Instytutu. IOS pozwala na możliwość zwolnienia studenta z obowiązku uczestniczenia w niektórych zajęciach, przy zachowaniu obowiązku realizacji obowiązków dydaktycznych wynikających z programu i planu studiów. W roku akademickim 2014/2015 z IOS korzystał jeden student kierunku *logistyka*.

Student osiągający bardzo dobre wyniki w nauce może studiować według Indywidualnego Programu Kształcenia (IPK). IPK powinien zawierać efekty kształcenia gwarantujące uzyskanie kwalifikacji zgodnych z kierunkiem studiów oraz uwzględniać indywidualne zainteresowania studenta. IPK może dodatkowo zawierać zasady udziału studenta w pracach naukowo-badawczych. Decyzję o przyznaniu IPK podejmuje Dziekan na wniosek Instytutu. W dniu wizytacji ZO PKA żaden student kierunku nie korzystał z tej formy indywidualizacji.

Indywidualizacja toku studiów dla studentów niepełnosprawnych realizowana jest poprzez działania Biura ds. Osób Niepełnosprawnych UJK. Biuro to dysponuje wsparciem niezbędnym studentom niepełnosprawnym do uczestnictwa w zajęciach. Jeżeli stopień niepełnosprawności studenta uniemożliwia czasowo jego bezpośrednią obecność na zajęciach – Dziekan na wniosek studenta może ustalić indywidualny tryb i warunki odbywania zajęć.

3.2)

Ocena programu studiów pozwala stwierdzić, że treści programowe, formy zajęć oraz metody dydaktyczne są właściwie dobrane, uwzględniające specyfikę przedmiotów oraz cele i efekty określone w sylabusach przedmiotów. Treści programowe poszczególnych przedmiotów są dobrane właściwie umożliwiając osiągnięcie zakładanych efektów przedmiotowych. Również struktura programu studiów i jego zawartość pod względem doboru przedmiotów nie budzi zastrzeżeń. Formy zajęć są dobrane właściwie dla profilu ogólnoakademickiego. Dobór metod dydaktycznych uwzględnia formę zajęć i jego specyfikę, co wraz z treściami programowymi tworzy spójną całość.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego - ocena: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

3.1) Realizowany program kształcenia na kierunku *logistyka* umożliwia osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia, a także uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Plan studiów podzielony jest na pięć modułów, w tym specjalnościowy, które są właściwie dobrane pod względem treści. Formy zajęć przewidziane w sylabusach są na ogół dobrze dobrane do specyfiki i celów przedmiotu. W programie studiów nie są wydzielone laboratoria. Dlatego też w sylabusach powinno być jednoznacznie określone, który z przedmiotów ma formę zajęć laboratoryjnych, również ze wskazaniem, jakie oprogramowanie wykorzystuje się w procesie dydaktycznym. Stosowane metody dydaktyczne nie budzą istotnych zastrzeżeń. System ECTS jest opracowany prawidłowo, zarówno na poziomie całego kierunku (określenie zbiorczych wskaźników punktacji dla całego programu studiów), jak również na poziomie indywidualnego nakładu pracy studenta na poszczególnych przedmiotach. Uzupełnienia wymaga natomiast wskazanie modułów zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem studiów, służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych. Sposób organizacji, realizacji i kontroli praktyk odbywanych przez studentów nie budzi zastrzeżeń. Organizacja toku studiów pod względem liczebności grup i organizacji zajęć nie stanowi przeszkody w skutecznej realizacji procesu kształcenia i osiągnięciu założonych efektów kształcenia. Założony program kształcenia w pełni umożliwia studentom osiągnięcie przewidzianych dla kierunku efektów kształcenia. Studenci pozytywnie odnoszą się do organizacji procesu kształcenia. Przewidziano regulaminowe możliwości indywidualizacji toku kształcenia, o których zostali poinformowani studenci.

3.2) Zakładane na kierunku *logistyka* efekty kształcenia przedstawione w postaci kierunkowych oraz przedmiotowych efektów kształcenia obejmują wiedzę, umiejętności i kompetencje a treści programowe przedstawione w sylabusach są właściwe dla tych przedmiotów i są związane z zakładanymi efektami kształcenia. Treści, formy i metody dydaktyczne programu kształcenia tworzą spójną całość.

Kryterium 4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

4.1)

Zajęcia dydaktyczne na studiach I stopnia prowadzi 46 pracowników, w tym: 8 profesorów i doktorów habilitowanych, 24 doktorów i 14 magistrów. Wśród profesorów i doktorów habilitowanych są reprezentanci nauk ekonomicznych. Wśród doktorów większość (20 osób) posiada stopnie naukowe w obszarze nauk społecznych, głównie w dziedzinie nauk ekonomicznych (13 osób) w zakresie ekonomii i nauk o zarządzaniu. Sześciu adiunktów reprezentuje dyscypliny: nauki o polityce, socjologie, prawo, zaś czterech reprezentuje obszar nauk humanistycznych.

Pracownicy ze stopniem magistra to głównie filolodzy, reprezentanci nauk ekonomicznych, a także nauk o kulturze fizycznej.

Liczba wyżej wymienionych pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych, przypisanych do obszaru nauk społecznych celów i efektów kształcenia na ocenianym kierunku. Wśród prowadzących zajęcia dominują bowiem pracownicy posiadający tytuły i stopnie naukowe w obszarze nauk społecznych w dziedzinie nauk ekonomicznych.

Obsada zajęć dydaktycznych jest prawidłowa. Poszczególne przedmioty prowadzą specjaliści, których wiedzę popartą dyplomami i dorobkiem publikacyjnym, często w grupie pozostałych nauczycieli, wspiera doświadczenie praktyczne. Liczba przedmiotów prowadzonych przez poszczególnych nauczycieli i ich obciążeń nie budzi zastrzeżeń.

Załącznik nr 5 Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe.

Cz. I. minimum kadrowe. Cz. II. pozostali nauczyciele akademicy.

4.2)

Teczki osobowe zawierają dokumenty pozwalające na ocenę, czy nauczyciel akademicki spełnia wymagania do zaliczenia do minimum kadrowego na kierunku *logistyka*, tj. czy posiada odpowiednie kwalifikacje naukowe (stopnie i tytuły naukowe oraz dorobek – zgodnie z wymaganiami określonymi w § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia Dz. U. z 2014 r. poz. 131 oraz w § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia Dz. U. z 2014 r. poz. 1370), w jakim wymiarze realizują pensum dydaktyczne, a także czy złożył nie później niż do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok akademicki, lub przed rozpoczęciem semestru w przypadku zamian w zatrudnienia wpływających na minimum kadrowe, oświadczenie o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego na studiach pierwszego stopnia na kierunku *logistyka* na Wydziale Zarządzania i Administracji Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 112a ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.). W Uczelni wszystkie oświadczenia zostały podpisane w terminie zgodnym z wymaganiami określonymi w przepisach ustawy, tj. do 30 czerwca 2014 r., za wyjątkiem 1 osoby, która podjęła zatrudnienie w Uczelni od 1 października 2014 r.

Zgodnie z art. 9a ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym Wydział zgłosił do minimum kadrowego nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni w pełnym wymiarze czasu pracy, na podstawie złożonych przez nich oświadczeń, o których mowa w art. 112a ustawy, *nie krócej niż od początku semestru studiów*, a więc zgodnie z wymaganiami określonym w § 13 ust. 1 wymienionego wyżej rozporządzenia z dnia 5 października 2011 r. oraz § 13 ust. 1 rozporządzenia z dnia 3 października 2014 r., *tj. nie później niż od początku semestru studiów*.

Z informacji zawartych w tych oświadczeniach wynika, iż wszystkie wskazane do minimum kadrowego osoby stanowią minimum kadrowe nie więcej niż dwukrotnie.

Analiza tej dokumentacji pozwala na stwierdzenie, iż wymagania określone w § 14 ust. 1 obu wymienionych wyżej rozporządzeń są spełnione, bowiem do minimum kadrowego na ocenianym kierunku studiów na studiach pierwszego stopnia Uczelnia wskazała 12 osób, z tego 5 samodzielnych nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego oraz 7 doktorów.

W teczkach osobowych znajduje się również dokumentacja związana z realizacją zwyczajowych procedur dotyczących prowadzonej w Uczelni polityki kadrowej.

Wszystkie wyżej wymienione osoby przeprowadzą osobiście na kierunku *logistyka* co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych (nauczyciele akademicki posiadający tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego) oraz co najmniej 60 godzin (nauczyciele akademicki posiadający stopień naukowy doktora), co spełnia wymagania określone w § 13 ust. 3 wymienionego wyżej rozporządzenia z dnia 5 października 2011 r. oraz § 13 ust. 2 pkt. 1 i 2 rozporządzenia z dnia 3 października 2014 r.

Załącznik nr 5- Nauczyciele akademicki realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe.

Warunek minimum kadrowego dla studiów I stopnia dla profilu ogólnoakademickiego dla obszaru nauk społecznych dla kierunku „*logistyka*” jest spełniony, ponieważ można zaliczyć do tej grupy wszystkie wskazane przez Uczelnię osoby. Wśród wskazanych 12 osób jest 5 samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych i 7 osób ze stopniem naukowych doktora a dorobek naukowy tych osób należy do dyscyplin naukowych : nauki o zarządzaniu oraz ekonomia. .

Skład minimum kadrowego na kierunku *logistyka* prowadzonego na Wydziale Zarządzania i Administracji w perspektywie długookresowej jest w stabilny, bowiem 9 osób wskazanych do minimum kadrowego zatrudnionych zostało na czas nieokreślony, zaś 3 osoby – na czas określony, tj. do 31.09.2015 r. – 1 osoba, do 15.08.2016 r. – 1 osoba, do 30.09.2019 r. – 1 osoba.

Dla 10 osób wskazanych do minimum kadrowego Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy, zaś dla 2 osób – dodatkowym miejscem pracy. Na podstawie mianowania w Uczelni zatrudnionych jest 6 nauczycieli akademickich, zaś na podstawie umowy o pracę – 6 osób.

Zgodnie z § 29 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1370) uczelnia prowadząca kierunek studiów w obszarze nauk społecznych w dniu wejścia w życie ww. rozporządzenia (10 października 2014 r.) jest zobowiązana dostosować minimum kadrowe w zakresie proporcji liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów na danym kierunku studiów, do wymogów określonych w § 17 ust. 1 pkt. 8 nowego rozporządzenia, *do dnia 1 października 2015 roku.*

Zatem warunek dotyczący stosunku liczby nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe dla kierunku *logistyka*, do liczby studentów na tym kierunku jest spełniony i wynosi 1:36 (12:438), co spełnia wymagania określone w § 17 ust. 1 pkt. 3 cytowanego wyżej rozporządzenia z dnia 5 października 2011 r.

Załącznik nr 6 . Informacja o hospitolowanych zajęciach i ich ocena

Ogólna ocena hospitolowanych zajęć jest pozytywna. Były to dobrze prowadzone zajęcia zarówno z punktu widzenia doboru treści, jak i metod opartych na prezentacji multimedialnej.

Zajęcia dydaktyczne prowadzone na kierunku *logistyka* cechują się dobrym poziomem merytorycznym i dydaktycznym. Podczas wizytacji wykładowcy prowadzili zajęcia zgodnie z rozkładem zajęć oraz zgodnie z treściami zawartymi w sylabusach. Ze względu na fakt, że były to pierwsze zajęcia w semestrze letnim, prowadzący przedstawiali zasady współpracy i zaliczenia przedmiotu. Prowadzący przedstawiali treści danego przedmiotu oraz omawiali literaturę.

4.3).

Ważnymi elementami polityki kadrowej są zasady zatrudniania i oceniania nauczycieli akademickich. Zasady zatrudniania nauczycieli akademickich są oparte na ogólnych przepisach ujętych w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym, Statucie Uczelni oraz właściwych rozporządzeniach MNiSW. Przykładami właściwego postępowania są prowadzone postępowania konkursowe o zatrudnienie na wybranych stanowiskach dla nauczycieli akademickich. Procedury konkursowe są przejrzyste i właściwe.

System oceny pracowników jest rozbudowany i obejmuje: okresowe oceny pracowników dokonywane na podstawie Statutu Uczelni i Uchwał Senatu, które regulują zakres, częstotliwość, a

także tworzą zakres tych ocen (formularze ocen). Oceny pracowników obejmują także hospitacje zajęć dydaktycznych i ocenę ankietową przez studentów. Zespół Oceniający zapoznał się z przykładami konkursów o zatrudnienie, a także formularze ocen pracownika, hospitacji i ankietyzacji.

Polityka kadrowa Wydziału Zarządzania i Administracji realizowana jest w oparciu o następujące priorytety:

- 1) rozwój własnej kadry z pełnym zachowaniem przewidzianych prawem i statutem Uczelni terminów uzyskiwania kolejnych stopni i tytułów naukowych przez pracowników,
- 2) pozyskiwanie samodzielnych pracowników z kraju i zagranicy,
- 3) zatrudnianie na umowę o pracę samodzielnych pracowników dla potrzeb dydaktyki, badań naukowych oraz prowadzonych specjalności,
- 4) stymulowanie możliwości szybkiego awansu oraz rozwoju młodej kadry poprzez uczelniane i pozauczelniane stypendia doktorskie i habilitacyjne;
- 5) intensyfikacja działań na rzecz skutecznego pozyskiwania środków na badania w konkursach grantów ministerstwa właściwego ds. nauki, oraz w programach europejskich, krajowych i regionalnych.

Wydział Zarządzania i Administracji tworzy odpowiednie warunki dla rozwoju kadry naukowej.

Wspieranie rozwoju kadry obejmuje następujące działania:

- udzielanie urlopów naukowych,
- udzielanie stypendiów doktoranckich,
- współfinansowanie lub finansowanie uczestnictwa w konferencjach naukowych.

Nauczyciele akademicy Wydziału zdobyli w ciągu ostatnich 5 lat wiele kolejnych stopni i tytułów naukowych: 2 zdobyło stopień doktora, 5 stopień doktora habilitowanego, Wśród nich znaleźli się nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku *logistyka*.

Polityka finansowa na Wydziale jest prowadzona w oparciu o wytyczne z Uchwały nr 12/2015 r. Senatu UJK z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie polityki finansowej UJK w Kielcach. Gospodarka finansowa prowadzona jest na podstawie planu rzeczowo-finansowego oraz planu przychodów i kosztów jednostek podstawowych. Rada Wydziału ZiA w dniu 19.03.2015

Spotkanie z kadrami akademicką prowadzącą zajęcia na kierunku *logistyka* skupione było na dyskusji nad perspektywami rozwoju kierunku – wybór profilu kształcenia – ogólnoakademicki czy praktyczny – oraz jego zasadniczą koncepcją i warunkami rozwoju kadry. Przewodnicząca przedstawiła cele wizytacji i kryteria oceny programowej. Główny nurt dyskusji prowadzony był wokół udziału interesariuszy zewnętrznych w procesie doskonalenia kierunku, a także ich rola w prowadzeniu praktyk zawodowych.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego - ocena: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

4.1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych oraz ich kwalifikacje naukowe a także i doświadczenie zawodowe umożliwiają osiągnięcie celów i efektów zdefiniowanych dla ocenianego kierunku.

4.2) Wymagania minimum kadrowego do prowadzenia studiów I stopnia na kierunku logistyka można uznać za spełnione. Dorobek naukowy kadry tworzącej minimum kadrowe koncentruje się na problemach ściśle związanych z ocenianym kierunkiem.

4.3) Polityka kadrowa Wydziału sprzyja rozwojowi naukowemu pracowników poprzez finansowe i organizacyjne wsparcie badań naukowych, uczestnictwa w konferencjach, prowadzenie własnego wydawnictwa i organizowania konferencji naukowych.

Kryterium 5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Wydział Zarządzania i Administracji Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach znajduje się w kampusie uczelnianym przy ul. Sienkiewicza. Zajmuje on trzy budynki. W budynku głównym mieszczą się: 1 duża sala audytoryjna (300 miejsc), 7 sal wykładowych po 120 miejsc, 11 sal ćwiczeniowych i seminaryjnych (po ok. 45 miejsc), we wszystkich salach zainstalowane są na stałe projektory multimedialne wraz z ekranami, 3 pracownie komputerowe, każda wyposażona w 12 zespołów komputerowych. W budynku znajdują się również pomieszczenia dla pracowników naukowo-dydaktycznych, wyposażone w stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu przez sieć bezprzewodową Eduroam.

Do dyspozycji WZiA jest także nowy budynek Centrum Przedsiębiorczości i Biznesu, w skład którego wchodzi 5 auli wykładowych (250 miejsc i 4 po 120 miejsc), sala konferencyjna, 2 sale komputerowe po 15 stanowisk.

Wydział obecnie nie posiada własnej biblioteki, a cały księgozbiór przekazał do nowo oddanej Biblioteki Uniwersyteckiej. Biblioteka ta znajduje się w odległości 200 m od gmachu Wydziału. Biblioteka Uniwersytecka gromadzi różnego rodzaju zbiory tradycyjne: wydawnictwa zwarte, wydawnictwa ciągłe (czasopisma polskie i zagraniczne), zbiory specjalne (stare druki, rękopisy, dokumenty kartograficzne, ikonograficzne, dokumenty życia społecznego). Biblioteka gromadzi literaturę naukową z dyscyplin reprezentowanych w Uczelni. Stan zbiorów wynosił ponad 500 tys. vol. wydawnictw zwartych, 67 706 roczników wydawnictw ciągłych.

Prenumerata czasopism w postaci papierowej w roku 2014 wynosiła 693 tytuły, w tym: 650 tytułów czasopism polskich, 43 tytuły czasopism zagranicznych. Z dziedziny nauk o zarządzaniu w bibliotece dostępne są następujące czasopisma: *Logistyka*, *Logistyka w Polsce*, *Gospodarka Materiałowa & Logistyka*, *Harvard Business Review Polska*, *Humanizacja Pracy*, *Zarządzanie Zasobami Ludzkimi*, *Journal of Intercultural Management*, *Nauki o Zarządzaniu*, *Operations Research and Decisions*, *Organizacja i Kierowanie*, *Organizacja i Zarządzanie*, *Personel*, *Personel i Zarządzanie*, *Prakseologia*, *Problemy Jakości*, *Problemy Zarządzania*, *Przedsiębiorczość i Zarządzanie*, *Przegląd Organizacji*, *Sekretariat*, *Współczesne Zarządzanie*, *Zarządzanie i Finanse*, *Zarządzanie Jakością*, *Zarządzanie Zasobami Ludzkimi*, *Organizacja i Zarządzanie*. Z dziedziny ekonomii w bibliotece dostępne są następujące czasopisma: *Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Oeconomica*, *Acta Universitatis Wratislaviensis. Oeconomia*, *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio H, Oeconomia*, *Brief do Sukcesu: magazyn marketingu i sprzedaży*, *Businessman magazine*, *Businessman.pl*, *Ekonomista*, *European Spatial Research and Policy*, *Forum Naukowe*. Instytut Marketingu, *Forum PPP*, *Gospodarka Narodowa*, *Handel Wewnętrzny*, *Marketing i Rynek*, *Marketing w Praktyce*, *Myśl Ekonomiczna i Polityczna*, *Myśl Ekonomiczna i Prawna*, *Nierówności Społeczne a Wzrost Gospodarczy*, *Nowe Życie Gospodarcze*, *Odpowiedzialny Biznes w Polsce*, *OECD Przegląd Gospodarczy: Polska*, *Opolskie Roczniki Ekonomiczne*, *Polskie Lobby Przemysłowe*, *Prace Komisji Nauk Ekonomicznych*, *Prace Naukowe Profesjonalnej Szkoły Biznesu - Szkoły Wyższej w Krakowie*, *Ruch Prawniczy Ekonomiczny i Socjologiczny*, *Zagadnienia Ekonomiki Rolnej*, *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie*, *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu*, *Przegląd Statystyczny*, *Wiadomości Statystyczne* oraz wiele roczników statystycznych. Dostępne są również następujące bazy on-line: Elsevier (licencja krajowa), Ebsco (licencja krajowa), Scopus, Springer, Wiley, a także dostęp do wybranych pozycji i-buk.pl.

Biblioteka ma zarejestrowanych 207 bibliotek, z którymi współpracuje w ramach wypożyczeń międzybibliotecznych.

Na miejscu w Bibliotece czytelnik może skorzystać ze zbiorów o wolnym dostępie w systemie samoobsługi RFID. Łącznie w Bibliotece przygotowano 317 miejsc dla czytelników do pracy. W celu sprawnego funkcjonowania różnych obszarów działalności bibliotecznej, Biblioteka została wyposażona w różne urządzenia i nowoczesny sprzęt komputerowy i audiowizualny.

Biblioteka posiada 5 specjalistycznych stanowisk komputerowych przeznaczonych dla czytelników niepełnosprawnych - jedno znajduje się w Czytelni Pedagogicznej, cztery w specjalistycznej pracowni dla osób z niepełnosprawnościami w gmachu głównym Biblioteki. Dla użytkowników dostępne jest oprogramowanie powiększające, udźwiękawiające, ubrajlawiające, OCR oraz sprzęt wspomagający tj.: linijka brajlowska, drukarka brajlowska, skaner, lupy elektroniczne, powiększalniki ekranowe, kopiarka A3, urządzenie lektorskie, klawiatury i myszy dla osób niepełnosprawnych ruchowo.

W celu umożliwienia czytelnikom samodzielnego wypożyczenia książek w strefie wolnego dostępu do wydawnictw zwartych na I piętrze zainstalowano 2 urządzenia do samodzielnego wypożyczeń („selfcheck” firmy Arfido). Natomiast w celu umożliwienia zwrotu książek przez czytelników o dowolnej, dogodnej im porze, zainstalowano samoobsługową automatyczną, całodobową wrzutnię zewnętrzną (firmy Arfido) umieszczoną tuż przy wejściu głównym do gmachu Biblioteki. Urządzenie umożliwia korzystającym ze zbiorów bibliotecznych oddawanie książek w szybki i łatwy sposób.

Godziny otwarcia biblioteki Uniwersyteckiej są niedostosowane do studentów studiów niestacjonarnych, a mianowicie są otwarte w weekendy tylko w soboty od 9:00 do 14:00, a w niedziele jest zamknięta.

Studenci podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili bazę dydaktyczną Uczelni. Do dyspozycji studentów pozostaje nowoczesna biblioteka, w której dostępność niezbędnych podręczników oraz literatury i czasopism fachowych ocenili oni wysoko. Studentom zapewniono również dostęp do specjalistycznych baz elektronicznych. Niewielkie zastrzeżenia budzą godziny otwarcia biblioteki, które nie uwzględniają potrzeb studentów studiów niestacjonarnych – obecnie biblioteka jest otwarta w soboty do godziny 14, w niedzielę biblioteka pozostaje niedostępna dla studentów. Sale, w których odbywają się zajęcia, wyposażone są w sprzęt audiowizualny. Uczelnia zapewnia zainteresowanym studentom dostęp do pracowni komputerowych poza godzinami zajęć. Na terenie Uczelni istnieje możliwość podłączenia się do sieci bezprzewodowej.

Największym niedociągnięciem jest brak specjalistycznego oprogramowania komputerowego związanego z realizacją kierunkowych efektów kształcenia: LOG1A_W11, LOG1A_W12, LOG1A_W14, LOG1A_U04, LOG1A_U07, LOG1A_U08, LOG1A_U09, LOG1A_U10, a w szczególności: LOG1A_U11 (*Potrafi planować sieć transportową i magazynową wykorzystaniem najnowszych technik logistycznych*) oraz LOG1A_U13 (*Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić istniejące rozwiązania techniczne i organizacyjne w logistyce*). Wsparciem w realizacji efektu LOG1A_U13 powinny być informatyczne systemy zarządzania typu ERP, z modułami magazynowania, dystrybucji, produkcji, a LOG1A_U11 informatyczne systemy projektowania procesów logistycznych (spedycja-dystrybucja-transport).

Studenci kierunku *logistyka* mają do dyspozycji bazę dydaktyczną, która, w opinii studentów pozwala im na realizację założonych efektów kształcenia. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych, które zostały wyposażone w odpowiednią liczbę miejsc siedzących oraz sprzęt multimedialny – wykorzystywany podczas zajęć. Studenci pozytywnie odnieśli się do stanu bazy dydaktycznej.

Studenci mają także do dyspozycji bibliotekę, która została przez studentów oceniona pozytywnie. W ocenie studentów, pozycje literatury, które zostały zamieszczone w sylabusach – są dostępne w zasobach bibliotecznych. Biblioteka oferuje szerokie możliwości zamawiania i wypożyczenia książek, w tym zamawianie internetowe i system rezerwacji książek.

Studenci kierunku *logistyka* mogą skorzystać z szerokiej oferty miejsc praktyk studenckich, udostępnianej przez Wydziałowego Koordynatora ds. praktyk studenckich. Studenci studiów stacjonarnych w znacznej większości korzystają właśnie z tej bazy. Studenci studiów niestacjonarnych w przeważającej większości jako miejsce swoich praktyk zawodowych wybierają miejsca dotychczasowej pracy lub własną działalność gospodarczą. Prawidłowość doboru miejsc praktyk studenckich jest weryfikowana przez Wydziałowego Koordynatora na etapie aplikowania przez studenta o praktykę.

Budynek, w którym odbywają się zajęcia na kierunku *logistyka* jest przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Studenci mogą korzystać z zamontowanych wind i podjazdów, a także toalet dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami ruchowymi. W dniu wizytacji ZO PKA na kierunku studiowało 11 osób o różnym stopniu niepełnosprawności.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego - ocena: znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Uczelnia zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także uwzględniającą potrzeby osób niepełnosprawnych. Godziny otwarcia biblioteki Uniwersyteckiej są niedostosowane do studentów studiów niestacjonarnych, tylko w soboty do 14:00. Największym niedociągnięciem jest brak specjalistycznego oprogramowanie komputerowego związanego z realizacją wskazanych kierunkowych efektów kształcenia, a w szczególności informatycznych systemów zarządzania typu ERP oraz informatycznych systemów projektowania procesów logistycznych. Studenci odbywają praktyki w instytucjach pozwalających na pogłębienie wiedzy oraz rozwój umiejętności i kompetencji społecznych w dziedzinie logistyki. Budynek WZiA UJK został przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Studenci pozytywnie odnoszą się do stanu infrastruktury dydaktycznej.

Kryterium 6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Tematyka badań naukowych pracowników Instytutu Zarządzania skupia się głównie wokół takich problemów jak: zarządzanie wiedzą i systemy informacyjne w zarządzaniu i logistyce, finanse i ubezpieczenia wraz z zarządzaniem ryzykiem, społeczności wirtualne i e-biznes, zarządzanie zasobami ludzkimi, współpraca w biznesie i organizacjach niekomercyjnych, bezpieczeństwo w zarządzaniu i logistyce, mezozarządzanie, metodologia i nauki dla zarządzania oraz przedsiębiorczość.

Badania naukowe, które zawierają w sobie także problematykę logistyczną są prowadzone w Instytucie Zarządzania od wielu lat. Na uwagę zasługuje projekt, który będzie realizowany w latach 2015-2017 dotyczący zarządzania bezpieczeństwem wybranych elementów infrastruktury transportowej, który wpisuje się w kierunek *Logistyka*.

Obszar prowadzonych badań dotyczy głównie gospodarki województwa świętokrzyskiego oraz współpracy uczelni wyższych, przedsiębiorców i administracji publicznej w zakresie wzrostu innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu. Z tego też względu pracownicy Instytutu ściśle współpracują z administracją samorządową i rządową województwa, z przedsiębiorstwami prowadząc wspólnie badania, których wyniki wykorzystywane są do kreowania rozwoju gospodarczego regionu świętokrzyskiego.

W latach 2010-2013 badania statutowe obejmowały także obszar logistyki (Informatyczne i informacyjne przedsięwzięcia wspierające zarządzanie przedsiębiorstwem). Od roku 2012 jest realizowany (do roku 2016 włącznie) projekt pt. "Determinanty rozwoju potencjału strategicznego spółdzielczości", a także projekt pt. "Zarządzanie spółdzielniami w gospodarce rynkowej. W roku 2013 został rozpoczęte zostały, i są realizowany nadal (do końca roku 2015) projekty badawcze: „Determinanty relacyjnej przewagi konkurencyjnej”, „Ekorozwój w kształtowaniu społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw”, „Identyfikacja pozafinansowych miar efektywności organizacji”. W roku 2015 rozpoczyna się kilka istotnych z punktu widzenia logistyki projektów: „Zarządzanie bezpieczeństwem wybranych elementów infrastruktury transportowej (2015-2017)”, „Ekorozwojowy trójkąt relacji rozwoju regionu determinantą lokalizacji przedsiębiorstw (2015-2017)”, „Współpraca w sieci relacji międzyorganizacyjnej jako determinanta wzrostu konkurencyjności w skali globalnej i lokalnej (2015-2017)”. Wiedza uzyskana w ramach tych

projektów udostępniana jest studentom w ramach zajęć, jak również prezentowana w licznych publikacjach, na przykład w *Studia i Materiały Miscellanea Oeconomicae*, ale także w *Logistyce*, w którym publikowało już sześcioro pracowników naukowych Instytutu.

Projekty międzynarodowe:

1) W roku akademickim 2010/2011 uruchomiono 5 kierunków studiów podyplomowych w ramach realizacji Projektu BENILD Doskonalenie Świętokrzyskich Kadr Oświaty współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 9.4. Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty. Współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach EFS.

2) Realizowany był Projekt nt.: Perspektywy RSI Świętokrzyskie II etap, Zadanie 9 Analiza realizacji Świętokrzyskiego RSI, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, 01.08.2009 – 30.04.2010, Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki, Działanie 8.2 Transfer wiedzy, Poddziałanie 8.2.2 Regionalne strategie innowacji, prowadzonego przez Samorząd Województwa Świętokrzyskiego/Departament Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego, KSI WND-POKL.08.02.02-26-001/08-00., kierownik: prof. UJK dr hab. Barbara Zbroińska.

3) Realizowany był Projekt nt.: Perspektywy RSI Świętokrzyskie II etap, Zadanie 13 Stworzenie sieci współpracy środowiska naukowo-edukacyjnego w województwie świętokrzyskim, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, 01.08.2009 – 30.04.2010, Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki, Działanie 8.2 Transfer wiedzy, Poddziałanie 8.2.2 Regionalne strategie innowacji, prowadzonego przez Samorząd Województwa Świętokrzyskiego/Departament Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego, KSI WND-POKL.08.02.02-26-001/08-00., kierownik: dr hab. prof. UJK Andrzej Szplit.

W badaniach naukowych, w procesie pozyskiwania informacji udział biorą studenci kierunku *Logistyka*, zwłaszcza skupieni w Studenckim Kole Naukowym LIDER.

W procesie kształcenia i doskonalenia planów i programów nauczania bardzo istotną rolę odgrywają wyniki badań statutowych. Oddziaływanie badań naukowych na proces dydaktyczny ma szczególne znaczenie, ponieważ uwzględniane są w programach nauczania wyniki badań pracowników Instytutu Zarządzania.

Pozytywnym elementem prowadzonej polityki naukowo-badawczej jest osiągnięcie przez własne wydawnictwo **Studia i Materiały "Miscellanea Oeconomicae"** w ocenie zewnętrznej 7 punktów (2013), wcześniej 3 punkty (do 2012).

Rezultaty prowadzonych badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia; na kierunkach o profilu ogólnoakademickim jednostka, ale powinna bardziej stwarzać własnym młodym pracownikom i studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego - ocena: nie dotyczy

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Rezultaty prowadzonych badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia; na kierunkach o profilu ogólnoakademickim .Jednostka, powinna bardziej stwarzać własnym młodym pracownikom i studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.

Kryterium 7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

7.1)

Zasady i procedura rekrutacji obowiązująca na Wydziale dla kierunku *logistyka* są bardzo dobrze określone w dokumentach wewnętrznych. Podstawowym dokumentem w tym zakresie jest Uchwała nr 39/2013 Senatu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 29 maja 2013 r.

w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia wyższe w roku akademickim 2014/2015. Załącznik nr 1 do uchwały określa szczegółowe zasady i tryb postępowania kwalifikacyjnego, a załącznik nr 2 określa kryteria kwalifikacji na studia w roku akademickim 2014/2015.

Podstawę przyjęcia na studia pierwszego stopnia są wyniki egzaminu maturalnego. Uczelnia określiła dla poszczególnych kierunków studiów przedmioty na świadectwie maturalnym, z których uwzględnia się oceny w postępowaniu kwalifikacyjnym. W przypadku kierunku *logistyka* są to: matematyka lub wiedza o społeczeństwie, lub historia, lub geografia, lub informatyka, lub fizyka (fizyka z astronomią), lub język obcy.

W osobnych uchwałach Uczelnia określiła zasady przyjęć na studia uczestników olimpiad przedmiotowych oraz warunki i tryb rekrutacji na studia wyższe cudzoziemców.

Stosowane warunki i tryb przyjęć na studia I stopnia są sformułowane w sposób zrozumiały i przejrzysty. Treści ww. uchwał nie zawierają zapisów dyskryminujących i nie budzą zastrzeżeń, z punktu widzenia mechanizmów zapewnienia właściwej selekcji kandydatów na kierunek *logistyka*.

Kryteria rekrutacji przyjęte na kierunku *logistyka*, zostały określone w Uchwale nr 39/2013 Senatu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 23 maja 2013 roku w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia wyższe w roku akademickim 2014/2015. Kryteria te należy ocenić jako obiektywne. Wybór kandydatów został oparty na analizie wyników maturalnych przedkładanych przez kandydatów drogą elektroniczną. Zgłoszenia kandydatów są weryfikowane przez komisję rekrutacyjną.

Studenci pozytywnie odnieśli się do przyjętych zasad rekrutacji. Wielkość rekrutacji także została przez studentów uznana jako odpowiednia do możliwości Wydziału.

Zasady rekrutacji są ogólnodostępne poprzez stronę internetową Uczelni.

7.2)

Nakład pracy studentów został określony poprzez przypisanie do poszczególnych przedmiotów punktów ECTS. Punktacja ECTS została zamieszczona w kartach przedmiotów, które są dostępne dla studentów. Zasady punktacji zamieszczono także na stronie internetowej Wydziału. Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA wskazali iż nie zostali zaznajomieni z zasadami punktacji ECTS. Ich jedyny kontakt z punktacją ogranicza się do konieczności wpisu wymaganej liczby punktów do indeksu i karty przedmiotu.

Studenci, po zaznajomieniu z zasadami punktacji ECTS przez ZO PKA wskazali, iż wymagany nakład pracy i czas niezbędny do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia został odpowiednio określony. W ocenie studentów przedmioty, które wymagają większego zaangażowania i obłożenia godzinowego są wyżej punktowane od przedmiotów o niższym stopniu trudności. Studenci nie wskazali także przykładów przedmiotów, w ramach których osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia wymaga jedynie minimalnego, bądź nie wymaga żadnego nakładu pracy własnej. Opinię studentów potwierdza analiza kart przedmiotów.

Przyjęty system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na weryfikację uzyskiwanych przez nich: wiedzy, kompetencji i umiejętności społecznych – w zrównoważonej formie. Regularnie występujące formy weryfikacji cząstkowej obejmują zarówno testy sprawdzające wiedzę oraz formy opisowe, ale także elementy projektowe, w tym powiązane z koniecznością pracy w grupie.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA pozytywnie odnieśli się do weryfikacji wiedzy studentów poprzez formę dyskusji problemowych – stosowanych jako jedna z metod dydaktycznych.

Zasady oceniania studentów podczas egzaminów z poszczególnych przedmiotów są przejrzyste i obiektywne. Zostały one zamieszczone w Regulaminie Studiów, kartach przedmiotów, a także opracowanych procedurach przeprowadzania egzaminów. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA nie wyrażali uwag krytycznych w stosunku do systemu egzaminowania. W ich ocenie system ten spełnia wymagania określone w kartach poszczególnych przedmiotów, a także czują się oni dobrze poinformowani o zasadach jego przeprowadzania.

7.3)

Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość odbycia części swoich studiów za granicą w ramach stypendium Erasmus+. Regulamin Studiów umożliwia studentom przenoszenie i uznanie osiągniętych w zagranicznej uczelni efektów kształcenia - poprzez punktację ECTS.

Zasady aplikowania o udział w stypendium Erasmus+ zostały określone na stronie internetowej Uczelni. Studenci są o nich także informowani podczas spotkań informacyjnych oraz akcji mających na celu promowanie programu Erasmus+. Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA, wskazali, że ze względów zawodowych (większość to osoby aktywne zawodowo), nie planują wyjazdu za granicę. Jednakże wiedzą oni o takiej możliwości oraz o tym, w jaki sposób mogą o taki wyjazd aplikować. Studenci zostali także zaznajomieni z ofertą programu MOST poprzez plakaty informacyjne znajdujące się w budynku, gdzie odbywają się zajęcia dydaktyczne.

Ponadto w programie kształcenia przewidziano nauczanie wybranego języka obcego, który student powinien w toku studiów opanować na poziomie B2. Studenci mają możliwość wyboru języka (m.in. angielski, niemiecki, rosyjski) oraz grupy zaawansowania. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wskazali na negatywne przypadki dopisywania studentów do zajęć lektoratowych z języków niż angielski – ze względu na przepełnienie grup anglojęzycznych. Studenci nie są informowani o zasadach dopisywania do grup i negatywnie odnoszą się do tego zjawiska – wskazując jednocześnie, iż ma ono charakter jednostkowy. Studenci pozytywnie odnieśli się do jakości zajęć lektoratowych.

Studenci wizytowanego kierunku to często osoby pracujące, wobec czego są one w niższym stopniu zainteresowane dłuższą wymianą zagraniczną. Studenci nie uczestniczą także w badaniach naukowych o charakterze międzynarodowym. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA pozytywnie odnieśli się do cyklicznie organizowanych przez Uczelnię wykładów lub konferencji podczas których występują zagraniczni prelegenci.

7.4)

Studenci wizytowanego kierunku objęci są systemem opieki dydaktycznej opartym na zajęciach dydaktycznych odbywających się w formie wykładów, ćwiczeń, lektoratów i seminariów. Liczba godzin wykładowych i ćwiczeniowych jest zrównoważona. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA pozytywnie odnieśli się do sposobu przeprowadzania zajęć, który uwzględnia praktyczne aspekty logistyki. Podejście nauczycieli akademickich, którzy przekazują studentom swoje praktyczne doświadczenia, zostało przez studentów ocenione jako największa zaleta kierunku.

W ramach kierunku nie jest wykorzystywana platforma informatyczna pozwalająca na zamieszczanie materiałów dydaktycznych. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wskazali jednak, że chętnie korzystaliby z takich form komunikacji, które pozwoliłyby na lepszy dostęp do materiałów.

Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów na dyżurach i konsultacjach - także podczas zjazdów studentów niestacjonarnych, a także poza terminami swoich dyżurów za pośrednictwem korespondencji mailowej. Studenci pozytywnie odnieśli się do takiej formy kontaktu z nauczycielami akademickimi.

W zakresie opieki naukowej studenci mają możliwość uczestniczenia w kołach naukowych, które aktywnie działają w ramach kierunku. Koła te pozwalają na poszerzenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów. Studenci chętnie uczestniczą w pracach kół naukowych, które przewidują m.in. udział w organizowanych spotkaniach z przedstawicielami rynku pracy oraz przedsiębiorcami. Koła naukowe biorą także udział w przygotowywaniu konferencji naukowych organizowanych przez Władze Wydziału. Przedstawiciele kół naukowych obecni na spotkaniu z ZO PKA wskazali, że są wspierani przez Władze Wydziału organizacyjnie oraz finansowo. Wskazali oni, że zainteresowanie ruchem kół naukowych wzrasta, ze względu na możliwości jako daje studentom koło. Studenci uczestnicząc w konferencjach mają możliwość publikacji lub współpublikacji swoich referatów i wystąpień.

Efekty działalności studentów w kołach naukowych są często przez nich wykorzystywane w ramach przygotowywania prac dyplomowych, do czego zachęcają także nauczyciele akademicy.

Studenci mają do dyspozycji przejrzyste i czytelne karty przedmiotów, w których zawarto informacje m.in. dot. formy zaliczenia przedmiotu, liczby punktów ECTS, opis efektów kształcenia, a także wykaz literatury przedmiotu. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wskazali, że korzystają z kart przedmiotów zamieszczonych w platformie Wirtualna Uczelnia, a także z materiałów, które są im wręczane w ramach pierwszych zajęć organizacyjnych.

Karty przedmiotów (sylabusy) zawierają informacje dotyczące:

1. usytuowania przedmiotu w systemie studiów,
2. ogólnej charakterystyki przedmiotu, w tym:
 - 2.1. wymagań wstępnych,
3. form, sposobów i metod prowadzenia zajęć, w tym:
 - 3.1. sposobu realizacji zajęć,
 - 3.2. sposobu zaliczania zajęć,
 - 3.3. stosowanych metod dydaktycznych,
 - 3.4. wykazu literatury podstawowej i uzupełniającej,
4. celów, treści i efektów kształcenia, w tym:
 - 4.1. celów przedmiotu, przedstawionych z uwzględnieniem wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych,
 - 4.2. treści programowych, wskazujących na treści prezentowane podczas zajęć wykładowych i ćwiczeniowych,
5. przedmiotowych efektów kształcenia, w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych,
6. kryteriów oceny osiągniętych efektów kształcenia dla każdej formy zajęć,
7. metod oceny dla każdej formy zajęć,
8. bilansu punktów ECTS.

Wskazany kształt karty przedmiotu należy ocenić pozytywnie. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wskazali na czytelną konstrukcję kart przedmiotów i ich użyteczny charakter. Studenci wykorzystują informacje zawarte w sylabusach w toku semestru. W ocenie studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA opis efektów kształcenia pozwala im dopasowanie własnej ścieżki kształcenia do swoich potrzeb i zainteresowań, odpowiedni dobór miejsca praktyk zawodowych, a także jest pomocny przy poszukiwaniu pracy.

Studenci wizytowanego kierunku są motywowani do osiągania lepszych efektów kształcenia na różnych płaszczyznach. Z jednej strony są to regularne formy weryfikacji cząstkowej, których wynikią przekładają się na oceny końcowe studentów. Studenci, którzy uzyskują najlepsze wyniki w nauce mają szansę na uzyskanie stypendium Rektora dla najlepszych studentów za wybitne osiągnięcia w nauce. Kryteria przyznania stypendium określono jako osiągnięcia w zakresie: nauki, sportu, w dziedzinach artystycznych, a także za działalność organizacyjną. Każda z przesłanek otrzymania stypendium jest odpowiednio punktowana. W ocenie studentów przyjęte kryteria stypendium są czytelne i przejrzyste.

Studenci są także motywowani przez samych nauczycieli akademickich podczas zajęć dydaktycznych, np. poprzez zachęcanie do udziału w różnego rodzaju konferencjach poszerzających zakres zdobywanej wiedzy.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA bardzo pozytywnie odnieśli się do stosowanych metod motywacyjnych.

WZiA UJK stosuje system pomocy materialnej oparty na regulaminie pomocy materialnej, który został ustalony przez Rektora w porozumieniu z odpowiednim organem samorządu studenckiego, co spełnia przesłanki art. 186 ust. 1 Ustawy. Zgodnie z regulaminem studenci mogą zwracać się do Uczelni o stypendia socjalne, dla osób niepełnosprawnych, zapomogi, oraz stypendium rektora dla najlepszych studentów. Studenci pozytywnie odnieśli się do procedury aplikowania o przyznanie stypendium oraz do sposobu i terminowości ich wypłacania.

Uczelnia oferuje studentom możliwości rozwoju zawodowego poprzez aktywną działalność Akademickiego Biura Karier. Biuro to, we współpracy z podmiotami zewnętrznymi, oferuje studentom różnego rodzaju warsztaty i szkolenia, wewnętrzne i zewnętrzne, które pozwolą studentom na lepsze odnalezienie się na rynku pracy. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wskazali, że znają ofertę Biura i korzystają z interesujących szkoleń, a także uczestniczą w organizowanych spotkaniach z przedstawicielami rynku pracy.

Na polu rozwoju kulturowego aktywną rolę w WZiA UJK zajmuje samorząd studencki, który włącza się w liczne przedsięwzięcia kulturalne. Wydział zagwarantował samorządowi studenckiemu dogodne pomieszczenie z pełnym wyposażeniem biurowym, oraz wyasygnowała coroczny budżet na działalność studencką. Dzięki temu studenci są w stanie sami organizować przedsięwzięcia kulturalne (koncerty, spotkania z osobistościami), a także przedsięwzięcia charytatywne.

Na polu rozwoju społecznego Uczelnia umożliwia studentom udział w różnego rodzaju spotkaniach z przedstawicielami lokalnego otoczenia gospodarczego. W ramach tych spotkań studenci mają możliwość zapoznania się ze specyfiką lokalnego rynku pracy, a także poznać aspekty funkcjonowania poszczególnych sektorów gospodarki. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA szczególnie pozytywnie odnieśli się do tego typu spotkań.

W ramach kierunku stosowane są indeksy w formie papierowej oraz karty ocen. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA negatywnie odnieśli się do stosowanych indeksów papierowych, zwłaszcza iż oceny są już także umieszczane na platformie Wirtualna Uczelnia.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wypowiadali się pozytywnie na temat stosowanego systemu opieki dydaktycznej, naukowej, materialnej i socjalnej. Studenci wyrazili zadowolenie z praktycznych aspektów procesu dydaktycznego i podkreślili pozytywną postawę nauczycieli akademickich w stosunku do nich.

Studenci mogą zgłaszać swoje skargi i wnioski bezpośrednio do nauczycieli akademickich lub Władz Wydziału, jednakże do tej pory nie mieli powodu składania takich skarg. Regulamin Studiów zawiera procedurę składania skarg i wniosków. Model ten odpowiada studentom - w kwestiach problemowych najczęściej udają się oni na dyżur odpowiednich pracowników lub nauczycieli akademickich.

Studenci pozytywnie odnieśli się do obsługi administracyjnej Wydziału oraz Uczelni, wskazując na sprawne załatwianie spraw, a także wysokie kompetencje pracowników.

Podczas spotkania z ZO PKA obecni byli studenci studiów niestacjonarnych, II roku studiów. Podczas tego spotkania wyrażali zadowolenie z decyzji o podjęciu studiów na kierunku *logistyka* na WZiA UJK. Proces kształcenia spełnia ich oczekiwania i z ich punktu widzenia pozwoli na zdobycie dyplomu, który będzie ceniony na rynku pracy. Studenci wyrażali przekonanie, że ukończone studia pozwolą im na podjęcie pracy lub uzyskanie lepszego stanowiska w dziedzinie logistyki. Jako mocną stronę procesu kształcenia wskazali pozytywnie nastawioną do nich kadrę dydaktyczną, która zachęca ich do studiowania poprzez praktyczne ukazywanie prezentowanych treści. Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA wskazali, że jedyną kwestią którą chcieliby zmienić jest zastąpienie indeksów papierowych – indeksami elektronicznymi.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego - ocena: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

7.1) Warunki i tryb rekrutacji określone w uchwale rekrutacyjnej w zakresie przyjęcia na studia pierwszego stopnia zawiera wszystkie niezbędne postanowienia do prawidłowego przeprowadzenia postępowania rekrutacyjnego w tym zapewnieniu równych szans wszystkim kandydatom na studia. Stosowane warunki i tryb przyjęć na studia I stopnia nie zawierają zapisów dyskryminujących. Zasady i kryteria rekrutacji oparte są na zasadzie obiektywizmu. WZiA UJK przyjmuje liczbę studentów odpowiednią w stosunku do swoich możliwości.

7.2 Przyjęty system oceny osiągnięć studentów w pełni zorientowany jest na proces uczenia się, poprzez zbalansowane wykorzystywanie form weryfikacji częściowej, sprawdzającej wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne

7.3) Program kształcenia umożliwia studentom odbycie części studiów w innym ośrodku akademickim, poprzez promowanie programu Erasmus+, a także MOST. Studenci uczestniczą w zajęciach językowych, których jakość oceniają pozytywnie.

7.4) System opieki dydaktycznej, naukowej, materialnej i socjalnej uwzględnia i spełnia potrzeby i oczekiwania studentów. Studenci wyrażają zadowolenie z podjętej decyzji o wyborze kierunku studiów i Uczelni i mają przekonanie, że stosowany system kształcenia przyczyni się do ich awansu zawodowego.

Kryterium 8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

8.1)

W Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach system zapewnienia jakości kształcenia został ustalony i zatwierdzony Uchwałą Nr 27/2012 Senatu z dnia 26 kwietnia 2012 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, uaktualniony przez Senat Uchwałą Nr 26/2013 w dniu 25 kwietnia 2013 r. zmieniającą Uchwałę Nr 27/2012. Uchwała ta określiła cele i zakres działania uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia, a także jego organizację i metody weryfikacji jego funkcjonowania. Odpowiedzialność za kompleksowy proces wprowadzania i funkcjonowania systemu jakości kształcenia ponosi Rektor, zaś nadzór nad jego funkcjonowaniem sprawuje prorektor ds. kształcenia.

W celu realizacji zadań WSZJK na szczeblu Uniwersytetu powołano Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia, którą tworzą Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz Uczelniany Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia. Zarządzeniem Nr 12/2015 z dnia 9 lutego 2015 r. Rektor powołał 31 osobową Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia, zaś Zarządzeniem Nr 24/2014 z dnia 22 kwietnia 2014 r. wprowadził Regulamin uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Zadania powołanej Komisji określa Zarządzeniem Nr 69/2013 Rektora z dnia 8 października 2013 r. Zarządzeniem Nr 58/2013 z dnia 13 września 2013 r. oraz Nr 70/2013 z dnia 8 października 2013 r. Rektor określił wykaz 18 procedur Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia obowiązujące w uczelni oraz jednostkach podległych (Wydziałach).

W celu realizacji zadań WSZJK na szczeblu wydziału powołana została 12 osobowa Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia – Uchwałą nr 66/2012 Rady Wydziału z dnia 27 września 2012 r., 6 osobowa Wydziałowa Komisja ds. Nauki, Innowacji i Współpracy z zagranicą na kadencję 2012-2016 – Uchwałą nr 68/2012 z dnia 27 września 2012 r. oraz 5 osobowa Wydziałowa Komisja Oceniająca Nauczycieli Akademickich - Uchwałą nr 70/2012 z dnia 27 września 2012 r. Nadzór na funkcjonowaniem tego systemu na szczeblu wydziału sprawuje Dziekan.

W czasie wizytacji przedstawiono dokumenty potwierdzające powołanie wymienionych komisji. Na Wydziale znajduje się dokumentacja potwierdzająca funkcjonowanie systemu, tj. protokoły z posiedzeń Rady Wydziału, na których omawiana była problematyka jakości kształcenia, w tym m. in. wyniki przeprowadzanych hospitacji i ankietyzacji pracowników Wydziału prowadzonej wśród studentów i hospitacji zajęć dydaktycznych. W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzeń Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia wraz z listami obecności. Przedstawiono również Uchwałę nr 84/2014 Rady Wydziału w sprawie zatwierdzenia

sprawozdania z działalności Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia w roku akademickim 2013/2014.

Struktura zarządzania kierunkiem *logistyka* oparta jest na strukturze organizacyjnej Uczelni i Wydziału Zarządzania i Administracji UJK i jest wspierana wewnętrznym systemem zapewniania jakości kształcenia. Określone zostały cele Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, którymi są w szczególności: dbanie o wypełnianie misji i strategii Uniwersytetu w obszarze doskonalenia i zapewnienia jakości, podnoszenie atrakcyjności i konkurencyjności Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach wobec innych uczelni, stałe doskonalenie jakości kształcenia w UJK i budowanie kultury jakości, kreowanie i promowanie działań projakościowych oraz włączanie całej społeczności akademickiej w ten proces), podnoszenie jakości kształcenia w zakresie kadry nauczającej, infrastruktury i oferty dydaktycznej, stworzenie przejrzystych i jawnych standardów dotyczących monitorowania i oceniania procesu dydaktycznego. System obejmuje dwa szczeble: uczelniany oraz wydziałowy. Na szczeblu uczelnianym w celu realizacji i oceny zadań związanych z jakością kształcenia powołana jest Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia a w jej ramach: Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia (UZJK) oraz: Uczelniany Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia (UZOJK). W skład UKJK wchodzi: nauczyciele akademicy wskazani przez dziekanów – co najmniej po jednym z każdego wydziału, nauczyciele akademicy – przedstawiciele jednostek międzywydziałowych, 2 studentów wskazanych przez uczelniany organ Samorządu Studentów, 1 doktorant wskazany przez uczelniany organ Doktorantów, Kierownik Akademickiego Biura Karier, Kierownik Działu Nauczania, inne osoby wskazane przez rektora. Ponadto w strukturze zarządzania jakością kształcenia znajduje się: Pełnomocnik Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, który pełni funkcję przewodniczącego Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Nadzór nad funkcjonowaniem Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia sprawuje prorektor ds. kształcenia.

Na Wydziale Zarządzania i Administracji, zgodnie z zasadami określonymi w wewnętrznym systemie zapewnienia jakości została powołana Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia obejmująca: zespół ds. jakości kształcenia (WZJK), zespół ds. oceny jakości kształcenia (WZOJK), kierunkowy zespół ds. programów kształcenia (KZPK) dla kierunku *logistyka* i zarządzanie. Zespół oceniający otrzymał do wglądu składy osobowe wymienionych gremiów wydziałowych. Skład Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (WKJK) tworzą: nauczyciele akademicy, studenci wskazani przez wydziałowy organ Samorządu Studentów, jako reprezentanci poszczególnych kierunków, kierownik dziekanatu oraz przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych z Urzędu Miasta Kielce, MetLife Amplico, Miejskiego Urzędu Pracy w Kielcach oraz Stowarzyszenia „Forum Pracodawców”. A zatem w zespołach odpowiedzialnych za realizację zadań dotyczących jakości kształcenia zapewniona jest reprezentacja wszystkich interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

Kompetencje Komisji i Zespołów określone zostały szczegółowo i uwzględniają zadania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na poziomie wydziału a także i uczelni.

Do zadań Wydziałowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia należy: opracowanie oceny stanu wyjściowego w oparciu o uzyskane wyniki samooceny na wydziałach, opracowanie dokumentacji w zakresie zapewnienia jakości kształcenia specyficznej dla wydziału, opiniowanie propozycji zmian w programach kształcenia, opiniowanie nowych programów kształcenia z uwzględnieniem: potrzeb rynku pracy, wyników monitorowania karier absolwentów, zakładanych efektów kształcenia, monitorowanie obsady kadrowej zajęć dydaktycznych, monitorowanie procesu dyplomowania, monitorowanie zabezpieczenia infrastruktury dydaktycznej, opiniowanie harmonogramu i organizacji zajęć, opracowywanie rekomendacji dotyczących doskonalenia jakości kształcenia na wydziale w oparciu o raport Wydziałowego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia,

Do zadań Wydziałowych Zespołów ds. Oceny Jakości Kształcenia należy: przeprowadzenie wewnętrznej oceny stanu wyjściowego według wytycznych Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, przygotowywanie i koordynowanie wydziałowych badań ankietowych, sporządzenie raportu z uzyskanych wyników badań ankietowych, monitorowanie wprowadzania rekomendacji

Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia w celu poprawy jakości kształcenia na wydziale, publikowanie wyników oceny jakości kształcenia na wydziale (wyniki badań ankietowych), opiniowanie programów kształcenia zgodnie z KRK, opiniowanie metod oceny osiągnięcia założonych efektów kształcenia, monitorowanie kariery zawodowej absolwentów oraz opinii pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej, monitorowanie jakości obsługi administracyjnej nauczycieli akademickich, studentów, doktorantów, słuchaczy studiów podyplomowych, kursów dokształcających i szkoleń na wydziale.

Do zadań Kierunkowych Zespołów ds. Programów Kształcenia należy: analiza programów kształcenia pod kątem oceny efektów kształcenia, stanowiąca podstawę ich doskonalenia, analiza kart przedmiotów, uwzględniająca dobór metod, dobór literatury, określenie wymagań wstępnych, nakład pracy własnej studenta, punkty ECTS, odniesienie efektów przedmiotowych (modułowych) do kierunkowych, adekwatność metod oceny, analiza zgodności tematów prac dyplomowych z kierunkiem studiów oraz przestrzegania regulaminu prac dyplomowych, analiza dostępności dla studenta pracowników naukowo-dydaktycznych i niebędących nauczycielami akademickim, analiza współpracy z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie realizowanego/modyfikowanego/przygotowywanego programu kształcenia, analiza udziału studentów w procesie tworzenia i oceny programu kształcenia. Zespół kierunkowy dokonuje oceny pod koniec każdego roku akademickiego.

Oceniając strukturę zarządzania jakością kształcenia na kierunku *logistyka* trzeba zauważyć, że jest ona rozbudowana ale przejrzysta i zapewnia udział wszystkich grup interesariuszy w tym kadry akademickiej, studentów, pracowników administracji oraz interesariuszy zewnętrznych.. Struktura zarządzania jakością na kierunku *logistyka* pozwala na doskonalenie procesu dydaktycznego i budowanie kultury jakości kształcenia

Funkcjonowanie Wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia wspomaga 16 opracowanych procedur, tj. procedura

- 1.tworzenia, modyfikowania oraz likwidacji kierunku studiów i specjalności
- 2.weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia oraz
- 3.oceniania studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych
- 4.oceny wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia
- 5.zapewnienia studentom dydaktycznego i naukowego i materialnego wsparcia
- 6.obsług toku studiów
- 7.upowszechniania informacji
- 8.ogólnouniwersyteckich badań ankietowych
- 9.oceny nauczyciela akademickiego
- 10.monitorowania karier zawodowych absolwentów
- 11.procesu dyplomowania
- 12.odbywania i dokumentowania praktyk studenckich
- 13.hospitacji zajęć
- 14.trybu i sposobu przeprowadzania egzaminów certyfikacyjnych z j obcych
- 15.udziału studentów w zajęciach do wyboru
- 16.wprowadzenia ocen do elektronicznego systemu obsługi toku studiów

Podczas wizytacji przedstawiono raport oceny wewnętrznej przeprowadzonej przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia z dnia 30 stycznia 2015 roku. Raport uwzględnia ocenę podstawowych obszarów jakości kształcenia na kierunku *logistyka*. Na podstawie lektury raportu z oceny wewnętrznej jakości kształcenia, raportu samooceny, spotkania z Wydziałową Komisją ds. Jakości Kształcenia można stwierdzić iż system funkcjonuje i uwzględnia:

a.) weryfikację efektów kształcenia

Weryfikacja efektów odbywa się na poziomie kierunku (z uwzględnieniem elementów procedury WSZJK-U/1 Procedura tworzenia, modyfikowania oraz likwidacji kierunków studiów i specjalności), przedmiotów, procesu dyplomowania oraz praktyk zawodowych. Weryfikacja efektów kierunkowych kierunku *logistyka* obejmuje analizę macierzy odniesień i powiązań efektów

kierunkowych z efektami obszarowymi oraz efektami określonymi na poziomie przedmiotu. Weryfikacja efektów przedmiotowych była konsultowana z przedstawicielami praktyki w tym przedsiębiorstwach sektora logistycznego. Weryfikacja efektów kształcenia na poziomie przedmiotu uwzględnia trzy kategorie efektów: wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Weryfikację osiągnięcia spójności celów i efektów kształcenia na poziomie kierunku i przedmiotu zapewnia przyjęta konstrukcja kart przedmiotów, bowiem nauczyciele akademicy przygotowujący daną kartę przedmiotu powinni wskazać powiązania między efektami przedmiotowymi a kierunkowymi. Raport wewnętrzny wskazał na sylabusy które wymagały modyfikacji lub uszczegółowienia. Weryfikacja osiągania efektów kształcenia na poziomie indywidualnego studenta uwzględnia zasady określone w Regulaminie Studiów oraz procedurę WSZJK-U/3 "Procedura weryfikacji osiągania zakładanych efektów kształcenia oraz oceniania studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych"

Zaliczenie przedmiotu objętego egzaminem dokonywane jest na podstawie zaliczenia zajęć wchodzących w skład danego przedmiotu na podstawie uzyskania pozytywnych ocen z prac kontrolnych i innych form weryfikacji efektów kształcenia, egzaminu. Zaliczenia dokonuje prowadzący zajęcia. Zasady zaliczenia przedmiotu, którego program obejmuje wykład kończący się egzaminem, określa nauczyciel akademicki odpowiedzialny za przedmiot w karcie przedmiotu.

Analiza, podczas wizytacji, wybranych prac egzaminacyjnych nie nasuwa istotnych zastrzeżeń. Spostrzeżono jednak dość liczne prace egzaminacyjne z niektórych przedmiotów charakteryzujące się zupełnym brakiem odpowiedzi studentów. Zespół oceniający zwrócił uwagę, iż należy rozważyć wprowadzenie w takich przypadkach, szczególnych zasad na przykład weryfikacji pracy własnej studenta poprzez dodatkowe zadania i projekty do realizacji aby uzyskać lepsze efekty kształcenia. Zdaniem Zespołu oceniającego warto analizować wyniki ocen uzyskiwanych na sesjach egzaminacyjnych poszczególnych przedmiotów, identyfikować przedmioty „trudne”, w których studenci uzyskują słabsze rezultaty i wprowadzać działania mobilizujące do poprawy uzyskiwanych efektów kształcenia.

Weryfikacja efektów kształcenia osiągniętych na praktykach zawodowych odbywa się z wykorzystaniem procedury WSZJK - U/12 oraz regulaminem studiów i praktyk. Warunkiem zaliczenia **praktyki zawodowej** wynikającej z programu studiów jest wywiązanie się z zadań wyznaczonych przez kierownika jednostki organizacyjnej wydziału prowadzącej dany kierunek studiów przez osobę odpowiedzialną za realizację praktyki ze strony zakładu pracy w ramach programu właściwego dla kierunku studiów *logistyka* wraz z uwzględnieniem wymagań specyficznych dla studiowanej specjalności. Zaliczenia praktyki dokonuje Instytutowy Opiekun Praktyk Zawodowych zgodnie ze skalą ocen obowiązującą w Uczelni. Raport wewnętrzny oceny jakości kształcenia nie odnotował istotnych zastrzeżeń w tym zakresie.

Weryfikacja końcowych efektów kształcenia odbywa się w procesie dyplomowania. Zasady dyplomowania opracowane zostały zgodnie z Regulaminem Studiów oraz procedurą WSZJK - U/11 „Procedura procesu dyplomowania”. Opracowano standardy prac dyplomowych. Tematy prac opiniuje Kierunkowy zespół ds. programów kształcenia a zatwierdza je Rada Instytutu Zarządzania. Praca dyplomowa weryfikowana jest, ze względu na oryginalność opracowania systemem antyplagiatowym. Analiza protokołów z posiedzeń Komisji Wydziałowej ds. Jakości Kształcenia jak Zespołu Kierunkowego pokazuje, że dużo miejsca poświęcono dyskusji nad procesem dyplomowania w tamtym zasadom recenzowania. Raport wewnętrzny oceny jakości prac dyplomowych za rok akademicki 2013/2014 stwierdził zgodność tematyki realizowanych prac z kierunkiem *logistyka*. Zespół oceniający, uważa iż wewnętrzna ocena prac dyplomowych powinna być szersza i uwzględniać jakość prac dyplomowych a także jakość recenzji w tym uzasadnienie wystawianych ocen.

b). Przeglądy programowe

Na Wydziale Zarządzania i Administracji dokonuje się cyklicznego przeglądu programu kształcenia raz w roku dla wszystkich prowadzonych kierunków studiów, w tym kierunku *logistyka*. Przeglądy programowe dokonywane są na poziomie Instytutu Zarządzania. Pracownicy naukowo-dydaktyczni i dydaktyczni odpowiedzialni są za przygotowanie kart przedmiotów oraz autorskich

programów nauczania, które aktualizują lub tworzą nowe. Jakość ich pracy i zgodność z wymogami ECTS poddawana jest ocenie przez Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia.

Program kształcenia na każdy cykl kształcenia zatwierdza Rada Wydziału. Podczas wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzeń Kierunkowego Zespołu ds. Programów Kształcenia. Dyskutowano o szczegółowych rozwiązaniach programowych. Zaproponowano kilka istotnych zmian programu kierunku *logistyka* jak np.: podniesienie wymiaru godzin nauczania języków obcych, zmianę wymiaru zajęć niektórych przedmiotów. Zalecono uzupełnienie treści kształcenia z zakresu prawa o prawo w działalności gospodarczej, dla przedmiotu spedycja, ubezpieczenia i procedury celne zalecono naukę praktycznego wypełniania dokumentacji celnej, zaproponowano nowe przedmioty np. Kalkulacja ceny, Incoterms. Postulowano wprowadzenie praktyków sektora logistycznego do zajęć, podkreślano trudności z tym związane. Przedstawiciele pracodawców proponowali rezygnację z zajęć z matematyki co nie spotkało się z aprobatą kadry. Słusznie podkreślano konieczność ogólnego, szerszego, uniwersyteckiego kształcenia, które pozwoli studentowi odnaleźć się na rynku pracy. Podnoszono konieczność aktualizacji zalecanej literatury

Natomiast nie zaproponowano zmiany proporcji zajęć między wykładami a zajęciami aktywizującymi co w opinii zespołu oceniającego dla niektórych przedmiotów może mieć istotne znaczenie. Zatem działalność Kierunkowego i Wydziałowego Zespołu (ds. jakości, programów) pozwala na doskonalenie programu kształcenia kierunku *logistyka*.

c). ocena jakości kadry

Wewnętrzny system zapewnienia jakości uwzględnia ocenę jakości kadry poprzez: ocenę okresową, proces ankietowania czyli pozyskiwanie opinii studentów o jakości procesu dydaktycznego, w tym kadry, a także hospitacje zajęć. Ocenę kadry wspomagają takie procedury jak: WSZJK - U/9 „Procedura oceny nauczyciela akademickiego „, oraz procedura WSZJK - U/13 „Procedura hospitacji zajęć „Zespół oceniający zapoznał się z dokumentacją dotyczącą: wyników okresowej oceny kadry akademickiej, syntetycznych wyników badań ankietowych, hospitacji zajęć. Okresowa ocena nauczycieli akademickich prowadzona jest zgodnie z wymogami ustawy i obejmuje ocenę działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej nauczyciela akademickiego. Uwzględnia się również wyniki oceny studenckiej. Rozmowa z kadrą akademicką oraz Komisją ds. Jakości Kształcenia potwierdziła, iż ocena kadry jest przedmiotem dyskusji w odpowiednich gremiach wydziałowych i uczelnianych.

Na kierunku *logistyka* proces ankietyzacji prowadzony jest od kilku lat. Obecnie na poziomie uczelnianym wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia został wprowadzony elektroniczny system ankietyzacji. Na Wydziale na kierunku *logistyka* prowadzone są hospitacje. Zespół oceniający otrzymał do wglądu harmonogram hospitacji na rok akademicki 2014/2015. Przewidziano 17 hospitacji pracowników etatowych.

Przeprowadzona wizytacja, spotkania z Wydziałową Komisją ds. Jakości Kształcenia, kadrą akademicką studentami, władzami Wydziału i uczelni pozwala uznać, że działalność gremiów odpowiedzialnych za realizację zadań wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia zapewnia skuteczność systemu. W okresie ostatnich dwóch lat na kierunku *logistyka* wprowadzono szereg działań doskonalących uwzględniających opinie: kadry, studentów, przedstawiciele pracodawców oraz wnioski wynikające z wewnętrznej oceny jakości kształcenia. I tak:

- Pozyskano Opinie interesariuszy zewnętrznych w tym firm logistycznych w sprawie programów kształcenia spełniających wymagania Krajowych Ram Kwalifikacji na studiach pierwszego stopnia na kierunku *Logistyka* na rok akademicki (2012/2013) –oraz. , (2013/2014) -.

- Wprowadzono zasadę organizowania systematycznych zebrań pracowników zakładów służące wymianie doświadczeń dydaktycznych na rzecz weryfikacji kart przedmiotów prowadzonych przez pracowników naukowo-dydaktycznych zakładów.

- Przekazywane są uwagi i wnioski wypracowane na poziomie zakładów do dyrekcji Instytutu i Kierunkowego Zespołu ds. Programów Kształcenia na temat propozycji modyfikacji programu kształcenia

- Prowadzone są pozasystemowe, nieformalne spotkania kierownictwa Instytutu z władzami Wydziału jako element relacji personalnych służący wymianie wiedzy na temat doświadczeń programowych, tak wewnętrznych jak i innych uczelni krajowych i zagranicznych, skutkujące podejmowaniem formalnych działań służących poprawie jakości kształcenia.
- Członkowie Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Senackiej Komisji Dydaktycznej - Przewodnicząca Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia -systematycznie przekazują informacje z tych spotkań co umożliwia sprawny transfer wiedzy i doświadczeń w obu kierunkach i upowszechnianie jej tak wśród pracowników Wydziału, jak i członków organów Uczelni.
- Dostosowano procedury uczelniane do potrzeb kierunków prowadzonych na Wydziale z inicjatywy wewnątrz wydziałowej – a zatem następuje wymiana informacji, uszczegółowienie i dostosowanie procedur do specyfiki Wydziału (pisma wychodzące z Instytutu/Wydziału do UKJK i innych organów, tworzenie i wprowadzanie formalnych wewnętrznych norm, uwzględniających specyfikę Wydziału, w tym w formie uchwał i regulaminów).
- Podjęto prace nad procedurą powszechnego stosowania programu antyplagiatowego
- Następuje stałe udoskonalanie Uczelnianego Systemu Informatycznego (przekazywanie informacji zwrotnych z Instytutów na rzecz usprawniania stosowanych narzędzi informatycznych, dot. Wirtualnej Uczelni, Dziekanat XP – udział pracowników w zebraniach tematycznych, przekazywanie pism do właściwych komórek Uczelni z propozycjami zmian.
- Przeprowadzono analizę kart przedmiotów, uwzględniająca dobór metod, dobór literatury, określenie wymagań wstępnych, nakład pracy własnej studenta, punkty ECTS, odniesienie efektów przedmiotowych (modułowych) do kierunkowych, adekwatność metod oceny za r.ak. 2013/2014 - 7.01.2014 r., 28.01.2014 r.
- Przeprowadzono analizę zgodności tematów prac dyplomowych z kierunkiem studiów i specjalnością oraz przestrzegania regulaminu prac dyplomowych za r. ak 2013/2014 - 28.01.2014r. oraz za r. ak 2014/2015 - 20.01.2015, 21.02.2015r.
- Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia opracował opinie z wyników prac przeprowadzonych w zakresie weryfikacji zgodności tematów prac dyplomowych z kierunkiem studiów i specjalnością oraz przestrzegania regulaminu prac dyplomowych za r. ak 2013/2014- 12.02.2014 r. oraz za r. ak 2014/2015- 28.01.2015 r., 3.02.2015 r.
- Omówiono wnioski z przeprowadzonych ankiet dotyczących przedmiotowych efektów kształcenia - 20.04.2015 r.
- Dokonano Weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania – prace etapowe, weryfikacja prac dyplomowych za pomocą programu antyplagiatowego.
- Przeprowadzono kontrolę dostępności nauczycieli akademickich dla studentów.
- Kontynuowano działania wspierające studentów, czego efektem są liczne publikacje artykułów naukowych, udział w konferencjach krajowych i zagranicznych, Stypendia Rektora UJK, Stypendia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia w nauce, nagrody Samorządu Województwa Świętokrzyskiego „Talenty Świętokrzyskie”, nagrody Studencki Nobel, a także inne nagrody i wyróżnienia.
- Kilkuletnia ocena warunków pracy w konsekwencji przyniosła realizację zadań strategicznych Uczelni -udostępniiono studentom Centrum Biznesu i Przedsiębiorczości, Centrum Rehabilitacji i Sportu, Centrum Języków Obcych.
- Umieszczono zbiór informacji związanych z jakością kształcenia na stronie internetowej Wydziału i Instytutu.
- Wprowadzono zasadę systematycznej Oceny wewnętrznej przeprowadzanej przez Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia.

Na Wydziale wypracowano działania, które można uznać jako dobre praktyki:

1. Ustanowiono doroczne Święto i Wydziału Zarządzania i Administracji
2. Dziekan ustanowił Nagrodę studencką za wyróżniająca działalność organizacyjną społeczną i naukową w celu promowania najbardziej twórczych, ambitnych studentów pracujących na rzecz

rozwoju i promocji środowiska studenckiego. Opracowano regulamin nagrody przyznawania nagrody

3. Ustanowiono nagrodę dziekana za najlepszą pracę magisterską Rada Wydziału uchwaliła regulamin przyznawania nagrody

Podsumowując funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia można stwierdzić, iż dokonywana jest ocena weryfikacji efektów kształcenia, jakości kadry akademickiej. Wykorzystywane są opinie studentów w zakresie oceny jakości procesu dydaktycznego oraz kadry akademickiej.

Upowszechnianie informacji dla studentów, kandydatów, absolwentów oraz pracowników na Wydziale Zarządzania i Administracji UJK w Kielcach wspomaga i reguluje procedura pn. *Upowszechnianie informacji (WSZJK- U/7)*.

Na stronie internetowej Wydziału znajdują się informacje na temat Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (struktura systemu, składy komisji, zadania komisji, sprawozdania roczne, Komisji, harmonogramy działań, procedury). Na stronie internetowej Instytutu są dostępne informacje na temat składu kierunkowych zespołów ds. programów kształcenia, opis zakładanych efektów kształcenia dla prowadzonych przez Instytut kierunków studiów w tym kierunku *logistyka* wraz z opisem sylwetki absolwenta, planami studiów, programami studiów i kartami przedmiotów. Upowszechnianie informacji z wykorzystaniem Wirtualnej Uczelni (WU) dotyczy planów i toków studiów, kryteriów i procedur oceny (zaliczenia przedmiotu), wyników zaliczeń i egzaminów, danych na temat odpłatności, przyznanych stypendiów. Ponadto są adresowane informacje do poszczególnych grup interesariuszy w odpowiedziach zakładkach jak zakładka: „Kandydaci”, „Studia”. Informacje na temat kariery i rozwoju zawodowego studentów prezentowane są na stronie Akademickiego Biura Karier. Ponadto podstawowe informacje o Uczelni zawarte są w Biuletynie Informacji Publicznej. Szczegółowy zakres informacji podany jest w raporcie samooceny. Zespół oceniający uważa iż należy upowszechniać opracowywane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia raporty roczne z oceny jakości kształcenia w formie syntetycznej ale szerzej uwzględniające wszystkie obszary oceny jak np. raport syntetyczny z wyników badań opinii studentów, pracodawców, absolwentów itp.

Zespół oceniający uważa iż komisja ds. jakości powinna dokonać oceny kompletności systemu informacji, jego przydatności i upowszechnienia w celu określenia kierunków doskonalenia.

8.2).

Na Wydziale Zarządzania i Administracji podjęto współpracę z interesariuszami zewnętrznymi. Powołana została Rada Partnerów grupująca przedstawicieli prestiżowych przedsiębiorstw i instytucji w tym samorządowych regionu Kielc. WZiA jest inicjatorem partnerstwa we współpracy UJK z takimi instytucjami jak Cersanit S.A., Targi Kielce S.A., GUS, Wojewódzki Urząd Statystyczny, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, z którymi to podmiotami Uczelnia zawarła stosowne umowy. Na Wydziale Zarządzania i Administracji Uniwersytetu Jana Kochanowskiego przeprowadzono cykl spotkań panelowych w ramach projektu „Edukacja dla Rynku pracy” finansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał ludzki, – wzmocnienie potencjału dydaktycznego uczelni. W spotkaniach uczestniczyli obok pracowników Wydziału Zarządzania UJK reprezentanci instytucji rynku pracy i przedsiębiorcy oraz przedstawiciele instytucji i organizacji pozarządowych - a więc potencjalni pracodawcy (w raporcie samooceny wskazano przedsiębiorstwa i instytucje współpracujące z Wydziałem). Efektem tych spotkań było wypracowanie sylwetki absolwenta kierunków prowadzonych na Wydziale w tym kierunku *logistyka*. Program studiów, w tym plany studiów na kierunku *Logistyka* były poddane weryfikacji w ramach projektu *Perspektywy RSI Świętokrzyskie - IV etap*” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego przez pracodawców, między innymi przez Świętokrzyski Związek Pracodawców Prywatnych Lewiatan i Saint Sp. z o.o.

Uczelnia podjęła systematyczne, szeroko zakrojone, badania zawodowych losów absolwentów oraz badania opinii pracodawców co zostało opisane w raporcie samooceny. Nie przedstawiono

jednak wniosków z tych badań które służyć mogą doskonaleniu jakości kształcenia np. na kierunku *logistyka*.

Interesariusze wewnętrzni to jest kadra akademicka oraz studenci są bardzo zaangażowani w budowanie kultury jakości kształcenia. Przedstawione podczas wizytacji wyniki prac Komisji ds. Jakości kształcenia, spotkanie z jej członkami, spotkanie z kadra akademicką pokazuje głębokość podjętych systematycznych prac nad weryfikacją i oceną jakości kształcenia w tym na kierunku *logistyka*. Rada Wydziału systematycznie podejmuje dyskusję nad doskonaleniem procesu dydaktycznego. Studenci uczestniczą we wszystkich gremiach związanych z jakością kształcenia i mają możliwość zgłaszania swoich wniosków w tym zakresie.

Studenci kierunku *logistyka* biorą udział w procesie zapewniania jakości kształcenia na dwóch płaszczyznach. Pierwszą z nich jest uczestnictwo w strukturach wydziałowego systemu zapewniania jakości kształcenia. Drugą, jest udział ogółu studentów w wypełnianiu kwestionariuszy ankietowych dot. oceny prowadzących zajęcia, jak również dot. oceny administracji wydziałowej.

Przedstawiciele studentów zrzeszeni w samorządzie studenckim, są członkami Rady Wydziału, która stanowi centralny element systemu na poziomie wydziałowym. Ponadto zasiadają oni w Wydziałowej Komisji ds. zapewniania jakości kształcenia, która stanowi jednostkę koordynującą ogół procedur jakościowych na Wydziale. Na kierunku *logistyka* funkcjonuje Kierunkowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, w którym również zasiada przedstawiciel studentów. W ramach prac powyższych struktur studenci mają możliwość zajmowania stanowiska w kwestiach dotyczących jakości kształcenia, a także są na bieżąco konsultowani. W ramach spotkania ZO PKA z samorządem studenckim, studenci wskazali iż w ramach konsultacji mogli oni wpływać na kształt kwestionariuszy ankietowych. Przedstawiciele samorządu studentów określili swoją rolę w systemie na poziomie Wydziału i kierunku jako znaczącą i pozytywnie odnieśli się do charakteru współpracy z Władzami Wydziału.

Ogół studentów uczestniczy w procesie ewaluacji zajęć dydaktycznych, a także w ocenie administracji wydziałowej. Ewaluacja odbywa się poprzez platformę elektroniczną Wirtualna Uczelnia. Ewaluacja jest realizowana w cyklach semestralnych – studenci mają możliwość wypełnienia kwestionariuszy pod koniec każdego z semestrów.

Kwestionariusz oceny prowadzących zajęcia, jest udostępniany studentom drogą elektroniczną i odnosi się do oceny zagadnień dotyczących:

- prowadzenia zajęć i ich zgodności z kartą przedmiotu,
- punktualności i terminowości zajęć,
- przystępności w przekazywaniu treści kształcenia,
- postawy nauczyciela akademickiego wobec studentów,
- określenia wymagań wobec studentów.

Kwestionariusz zawiera także pole swobodnego komentarza. Powyższy kwestionariusz należy ocenić pozytywnie, ze względu na jego uproszczoną konstrukcję. Pozytywnie do kształtu kwestionariuszy ankietowych odnieśli się także studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA.

Responsywność ankiet w ramach kierunku *logistyka* wynosi 13%. Tak niski poziom udziału studentów w badaniu uzasadniany jest przez Władze Instytutu wprowadzeniem elektronicznej formy wypełniania ankiet. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wskazali, iż wiedzą o istnieniu ankiet, jednakże nie są zachęceni do ich wypełniania, nie otrzymują także informacji zwrotnej – nawet dotyczącej ogólnych trendów wynikających z przeprowadzonej ewaluacji. W odczuciu studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA, ewaluacja nie przynosi efektów, które są dla nich zauważalne. Studenci odnoszą się do procesu ewaluacji, a także ogółu działań związanych z budową kultury jakości kształcenia – niechętnie.

Wobec powyższego rekomendowane jest informowanie studentów o potrzebie uczestniczenia w ewaluacji zajęć dydaktycznych oraz administracji np. przez nauczycieli akademickich w ramach zajęć dydaktycznych. Rekomendowane jest również wskazywanie studentom przykładów działań, które zostały wdrożone w związku z analizą wyników ewaluacji. Zwiększony poziom informowania studentów z jednej strony pozwoli na podniesienie odsetka reponsywności kwestionariuszy ankietowych, z drugiej strony pozwoli na wzmocnienie wśród studentów

świadomości potrzeby budowy kultury jakości. Informacja zwrotna będzie dla studentów stanowiła dowód tego, że ich wysiłek włożony w rzetelny udział w procesie ewaluacji został uwzględniony i będzie wykorzystany.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/ Biblioteka	Działalność naukowa	Działalność między-narodowa	Organizacja kształcenia
Wiedza	+	+	+	+	+	+
umiejętności	+	+	+	+	+	+
kompetencje społeczne	+	+	+	+	+	+

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia- pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego - ocena: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

8.1) Struktura zarządzania jakością kształcenia na kierunku logistyka jest rozbudowana ale przejrzysta i pozwala na skuteczne doskonalenie jakości kształcenia. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia zawiera procedury wspomagające monitorowanie czynników kształtujących jakość kształcenia., prowadzi się przeglądy programowe, ocenę kadry oraz weryfikację efektów kształcenia.

8.2) W budowaniu kultury jakości kształcenia biorą udział: kadra akademicka, studenci, władze wydziału oraz interesariusze zewnątrzni co jest potwierdzoną aktywnością i efektami prac wydziałowych organów i gremiów odpowiedzialnych z a doskonalenie jakości kształcenia. Studenci wizytowanego kierunku uczestniczą w systemie zapewniania jakości kształcenia oraz w procesie budowy kultury jakości. Przedstawiciele studentów uczestniczą w pracach wydziałowych struktur systemu, tj. w Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia oraz w Kierunkowym Zespole ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, gdzie mają możliwość wyrażania stanowiska studentów. Ogół studentów uczestniczy w ocenie w procesie ewaluacji zajęć dydaktycznych oraz administracji. Mimo to, studenci nie otrzymują informacji zwrotnej z systemu i nie dostrzegają zmian, wynikających z jego funkcjonowania. Studenci niechętnie odnoszą się do procesu zapewniania jakości kształcenia.

9. Podsumowanie.

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		Wyróżniająco (6)	W pełni (5)	Znacząco (4)	Częściowo (3)	Niedostatecznie (2)
1	Koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	Cele i efekty kształcenia oraz system ich		X			

	weryfikacji					
3	Program studiów		X			
4	Zasoby kadrowe		X			
5	Infrastruktura dydaktyczna			X		
6	Prowadzenie badań naukowych	Nie dotyczy				
7	System wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	Wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Kierunek logistyka ma pełne możliwości rozwoju z uwagi na bardzo dobre warunki lokalowe i dobra infrastrukturę dydaktyczną, którą zapewnia powstałe Centrum Przedsiębiorczości i Biznesu. W Centrum znajdują się nowoczesne sale wykładowe, laboratoria, ale i pokoje dla pracowników, stowarzyszeń i kół studenckich oraz Akademickie Biuro Karier. Obok Wydziału zostały wybudowane trzy budynki, pierwszy to Centrum Języków Obcych, drugi to Centrum Rehabilitacji i Sportu, a trzeci to nowoczesna Biblioteka Uniwersytecka, której godziny otwarcia są niedostosowane do studentów studiów niestacjonarnych, tylko w soboty do 14:00.

Słabym punktem w realizacji kilku kierunkowych efektów kształcenia jest brak dostępu specjalistycznego oprogramowania związanego z informatycznymi systemami zarządzania typu ERP oraz informatycznymi systemami projektowania procesów logistycznych.

Wydział oferuje studia z logistyki jako studia pierwszego stopnia oraz szeroką gamę studiów podyplomowych. Liczba studentów stacjonarnych nie spada. Na Wydziale trwają prace nad zapewnieniem atrakcyjnych specjalności i nowych przedmiotów.

Przeprowadzona wizytacja pozwala stwierdzić, iż rozwój kierunku *logistyka* jest możliwy zarówno z uwagi na oczekiwania rynku pracy jak i potencjał kadrowy Wydziału Zarządzania i Administracji jak i zainteresowanie tym kierunkiem kandydatów. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia spełnia swoje zadania i wspomaga wyraźnie dbałość o jakość kształcenia. Natomiast dalszy rozwój kierunku w opinii zespołu oceniającego wymaga wsparcia realizacji programu przez specjalistyczne oprogramowanie komputerowe właściwe dla kierunku *logistyka*, rozwijania nowoczesnych metod dydaktycznych uwzględniających potrzeby rynku pracy. Ponadto należy pogłębić współpracę z przedstawicielami pracodawców sektora logistycznego w celu doskonalenia zakładanych efektów kształcenia, organizacji staży zawodowych, programu kształcenia w tym zajęć odbywających się w warunkach zbliżonych do środowiska pracy dla wzmocnienia szans absolwentów kierunku na lokalnym i regionalnym rynku pracy. Należy również rozwijać współpracę międzynarodową w celu wykorzystania doświadczeń uczelni europejskich kształcących w zakresie logistyki.